

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 21-22.02.2017 na kierunku *instrumentalistyka* prowadzonym w ramach *obszaru sztuki* na poziomie studiów *I i II stopnia* o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów *stacjonarnych* na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej *im. F. Nowowiejskiego* w Bydgoszcy

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski, członek PKA
członkowie:

1. prof. dr hab. Krystyna Jurecka, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Godek, ekspert PKA
3. dr hab. Joanna Marcinkowska, ekspert PKA
4. stud. Mateusz Gustaw
5. mgr Małgorzata Piechowicz, ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Biuro PKA

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku instrumentalistyka prowadzonym na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku, ostatnia miała miejsce w roku akademickim 2010/2011, przyznano ocenę pozytywną (uchwała Nr 347/11 z dnia 2 czerwca 2011 r.). W treści uchwały stwierdzono, że Uczelnia spełnia wymagania kadrowe, programowe i organizacyjne, a także posiada odpowiednią bazę materialną do prowadzenia studiów na ocenianym kierunku, a ich poziom odpowiada podstawowym kryteriom jakościowym przyjętym przez Komisję. W Raporcie z wizytacji zamieszczono natomiast następujące zalecenia: ujednolicenie wzoru sylabusów, przekazanie interesariuszom kierunku szerszej informacji dotyczącej ankietyzacji, usprawnienia systemu wydawania decyzji administracyjnych dla studentów, a także wydelegowanie odpowiedniej liczby studentów w składzie Rady Wydziału. Spełnienie wskazanych zaleceń podlegało ocenie Zespołu Oceniającego PKA, a opinia w zakresie ich realizacji dla podnoszenia jakości kształcenia na kierunku instrumentalistyka znajduje się w dalszej części raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji był zgodny z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć, dokonano oceny

losowo wybranych pisemnych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym. Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia			X		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Władze Wydziału przedstawiły szczegółowy program naprawczy, wynikający z zaleceń Zespołu Oceniającego. Jest on już wprowadzany, warto podkreślić iż większość zmian będzie również obejmowała bieżący cykl kształcenia.

W wyniku odpowiedzi Jednostki ocena dla kryterium 1. została podniesiona do **w pełni**. Jednostka zobowiązała się m.in. do: uszczegółowienia sylabusów (z uwzględnieniem form i warunków zaliczeń, wykazu literatury, a także minimów programowych - określonych dotychczas wyłącznie w odrębnych zarządzeniach kierowników katedr); wprowadzenia w formie pisemnej autoreferatu na temat zagadnień interpretacyjnych, jako dodatkowego elementu egzaminu dyplomowego w ramach studiów I st.; wprowadzenia oceny opiekuna (promotora) pisemnych prac dyplomowych w ramach studiów II st.; przeniesienia przedmiotu „Praca z pianistą” z grupy przedmiotów fakultatywnych do obowiązkowych wraz z korektą punktacji ECTS; uwzględnienia konsultacji nauczycieli akademickich w indywidualnych planach zajęć; zwiększenia udziału studentów w mobilności.

W wyniku odpowiedzi Jednostki ocena kryterium 6. została podniesiona do w pełni. Władze Jednostki przyznały, iż działania Wydziałowej Rady Programowej wymagają poprawy, a na posiedzeniu podsumowującym rok akademicki 2016/2017 wszystkie uwagi Zespołu Oceniającego zostaną bardzo dokładnie przeanalizowane. Biorąc pod uwagę prowadzone na Wydziale prace nad doskonaleniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, obliuguje się Władze Wydziału do przedstawienia do 31 października 2018 r. informacji o wynikach tych prac.

Jednocześnie wobec wybitnych osiągnięć naukowych i artystycznych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów zdecydowano również o podniesieniu oceny kryterium 2 liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia do „wyróżniająco”.

Tabela nr 1

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	X				
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*   1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.   1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.   1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.   1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji

społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena

ZNACZĄCO

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1 Koncepcja kształcenia Wydziału jest ściśle powiązana z misją i strategią Uczelni a także z polityką jakości kształcenia. Polityka zapewniania jakości kształcenia została sformułowana w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. Zakłada kształcenie studentów na najwyższym poziomie poprzez m.in. wysokie kompetencje pedagogów, możliwość kontaktów studentów z osobowościami artystycznymi, wymianę międzynarodową pedagogów i studentów, wdrażanie nowych programów nauczania uwzględniających potrzeby rynku pracy, prowadzenie studiów 2-stopniowych dla wszystkich specjalności studiów oraz stale aktualizowaną ofertę studiów podyplomowych - przez co realizuje przyjętą koncepcję kształcenia, która uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe. Dotyczą one m.in. najnowszych tendencji wykonawczych w zakresie interpretacji dzieł muzycznego. Istotną formą kształcenia jest indywidualny kontakt adepta sztuki z pedagogiem na zasadzie relacji mistrz—uczeń, która gwarantuje wysoką rangę kształcenia indywidualności artystycznej. Jednostka współpracuje z zewnętrznymi instytucjami artystycznymi i szkolnictwem różnego typu. Informacje zwrotne pochodzące od przedstawicieli ww. instytucji inspirują do modyfikowania koncepcji kształcenia.

1.2 Plany rozwoju kierunku zakładają z jednej strony dbałość o ciągłe podwyższanie jakości kształcenia, z drugiej zaś monitorowanie nowych tendencji w instrumentalistyce, w obszarze sztuki muzycznej oraz kreowanie tych tendencji. W wyniku obserwacji ciągłej modyfikacji i rozszerzeniu podlega oferta edukacyjna Wydziału. Odpowiadając na zapotrzebowanie środowiska i rynku pracy Wydział rozbudowuje Katedrę Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej, wprowadzając nowe instrumenty na I stopniu studiów (obój barokowy i wiolonczela barokowa). Odbywają się również seminaria dotyczące badania nowych nurtów artystyczno-wykonawczych związanych z muzyką współczesną, czego przykładem jest Seminarium Współczesnej Muzyki Fortepianowej. Dyskusja merytoryczna odbywa się w ramach Katedr, na posiedzeniach Rad Wydziału oraz na spotkaniach ze studentami. Pozwala to na uwzględnianie w planach rozwoju kierunku tendencji zmian zachodzących w dziedzinie sztuki muzycznej. Uzupełniającą formę kształcenia na Wydziale stanowią Podyplomowe Studia Instrumentalistyki. rozszerzone za zgodą Rady Wydziału o profil zespołów kameralnych. Wydział współpracuje z instytucjami kultury i nauki w mieście, z innymi uczelniami artystycznymi w kraju i za granicą oraz ze szkolnictwem muzycznym niższych stopni. Efektem niniejszej współpracy jest m.in. informacja zwrotna od wyżej wymienionych instytucji odnośnie zmian zachodzących w dziedzinach i dyscyplinach sztuki. Prowadzona jest stała aktywizacja studentów do działań artystycznych i poznawczych, a także promocja ich prezentacji artystycznych.

1.3 Wydział prowadzi studia I i II stopnia na kierunku instrumentalistyka i wszystkie efekty kształcenia zostały przyporządkowane, zgodnie uchwałą Senatu do obszaru kształcenia w zakresie sztuki w dziedzinie sztuki muzyczne, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka dla studiów I i II stopnia o ogólnoakademickim profilu kształcenia. Kierunkowe efekty kształcenia zostały uzupełnione o efekty kształcenia realizowane w ramach przedmiotów fakultatywnych z różnych dziedzin nauki (wiedzy). Obszary kształcenia inne niż w zakresie sztuki w dyscyplinie instrumentalistyka, realizowane są m.in. w ramach Studium Pedagogicznego oraz w ramach przedmiotów fakultatywnych, humanistycznych. Niewielka ilość godzin przypadająca na te przedmioty nie wymaga przyporządkowania prowadzonego kierunku również do innych obszarów kształcenia.

1.4 Zakładane efekty kształcenia dla kierunku instrumentalistyka są opracowane na podstawie

Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia dla tego kierunku studiów z podziałem na efekty kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dostęp do opisu efektów kształcenia jest zapewniony w systemie informatycznym, a studenci znają terminologię związaną z efektami kształcenia. Ich zdaniem sylabusy są łatwo dostępne na drodze elektronicznej i stanowią rzetelne, cenne źródło wiedzy o przedmiocie. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego wizytowany kierunek został przyporządkowany, a określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji. W kategorii „Wiedzy” są to zakresy: znajomości repertuaru i materiału muzycznego, zrozumienia kontekstu sztuki muzycznej, improwizacji, nauk ogólnohumanistycznych, kultury i kultury fizycznej. W kategorii „Umiejętności” są to zakresy: ekspresji artystycznej, repertuaru, pracy w zespole, ćwiczenia i pracy podczas prób, czytania nut, umiejętności słuchowych, twórczych i odtwórczych, umiejętności werbalnych i improwizacyjnych, publicznych prezentacji. W kategorii „Kompetencji społecznych” są to aspekty: niezależności, krytycyzmu, komunikacji społecznej, uwarunkowań psychologicznych.

Studenci na kierunku instrumentalistyka mają zapewniony dostęp do sylabusów (w tym do opisu zakładanych efektów kształcenia) za pośrednictwem strony internetowej Uczelni (<http://www.amuz.bydgoszcz.pl>). Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym stwierdzili, nie są informowani przez nauczyciela akademickiego o zakładanych efektach kształcenia z danego przedmiotu, a sylabusy ze wszystkich przedmiotów sformułowano w sposób ogólny (m.in. w zakresie formy i warunków zaliczenia oraz literatury, itd.), bez uwzględnienia ich specyfiki. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że nie są zaznajomieni z zakładanymi efektami kształcenia, ponieważ nie są im znane, dlatego nie można stwierdzić czy zostały sformułowane w sposób zrozumiały, oraz czy punktu widzenia studentów możliwe jest zweryfikowanie stopnia ich osiągnięcia podczas sesji egzaminacyjnej, egzaminu dyplomowego. Należy jednak podkreślić, iż minima programowe i egzaminacyjne są bardziej szczegółowo sprecyzowane w zarządzeniach poszczególnych kierowników katedr, ale dobrze byłoby je upublicznić.

Najlepszą formą byłoby umieszczenie minimów programowych i egzaminacyjnych w sylabusach przedmiotów głównych. Niezależnie od treści programowych, które są wyszczególnione w sylabusach przedmiotu głównego w aspekcie ich wpływu na kształtowanie określonej wiedzy i umiejętności (np. w przedmiocie fortepian, studia I st.), należałoby dookreślić gatunki muzyczne - niezbędne w kształceniu na określonym stopniu. W ramach studiów I stopnia efekt K_U14 (Posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania literatury fortepianowej) jest co prawda zamieszczony w ramach efektów kształcenia przedmiotu głównego, jednakże nie ma możliwości weryfikacji jego uzyskania w ramach tego przedmiotu, zwłaszcza w odniesieniu do umiejętności w zakresie pisemnej wypowiedzi. W związku z tym faktem należy doprecyzować poszczególne sylabusy w taki sposób, aby efekty kształcenia w większym zakresie uwzględniały specyfikę określonego przedmiotu, w tym instrumentu. Należy również sprawdzić, w ramach jakich przedmiotów jest realizowany wspomniany wyżej efekt K-U14, skoro w programie studiów I stopnia nie przewidziano realizacji Pisemnej pracy dyplomowej, jako jednego z komponentów dyplomu.

1.5.1 Program kształcenia, przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela, jest zgodny z Rozporządzeniem MKiDzN z dnia 02.07.2014 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych, a także ze standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17.01.2012. W ramach Studium Pedagogicznego prowadzone jest kształcenie przygotowujące

studenta do wykonywania zawodu nauczyciela w ramach trzech obowiązkowych modułów, które obejmują przygotowanie w zakresie merytorycznym, psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym, oraz praktyki realizowane w szkołach muzycznych prowadzących dane specjalności. Celem kształcenia w ramach Studium Pedagogicznego jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela w taki sposób, aby absolwent podejmujący pracę reprezentował wysokie kompetencje profesjonalne – efekty kształcenia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela uwzględniają wszystkie efekty określone standardach kształcenia.

1.5.2 Treści programowe zamieszczone w sylabusach są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia, niemniej jednak w niektórych przypadkach zostały one określone zbyt ogólnikowo (np. w sylabusach Instrumentu głównego: puzonu i perkusji dla studiów II stopnia - treści programowe są identyczne aż w 8 punktach), co jest jednocześnie dowodem na zbyt daleko posuniętą unifikację sylabusów. W związku z tym faktem należy doprecyzować poszczególne sylabusy w taki sposób, aby treści kształcenia w większym zakresie uwzględniały specyfikę określonego instrumentu. Szczególny wpływ na kształtowanie doboru treści programowych ma także krajowa i międzynarodowa wymiana studentów i pedagogów w ramach sesji naukowych, seminariów i różnego rodzaju działań artystycznych. Podział treści programowych zajęć na kierunkowe, specjalistyczne, ogólne i fakultatywne umożliwi studentom szybką orientację w doborze przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych, zgodnych z ich zainteresowaniami. Kluczowe treści kształcenia dla studiów I stopnia dotyczą poznania repertuaru zróżnicowanego pod względem epoki i stylu, co jest możliwe dzięki zadeklarowanym efektom, m.in.: W01 - posiada znajomość podstawowego repertuaru, U04 – posiada umiejętności niezbędne do wykonywania zróżnicowanego repertuaru. Treści kształcenia w ramach studiów II stopnia odnoszą się przede wszystkim do kształcenia twórczych umiejętności w zakresie interpretacji dzieła muzycznego i osiągnięcie wysokich kwalifikacji w grze solowej, co jest możliwe dzięki zadeklarowanym efektom, m.in.: W02 – posiada szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru oraz związanego z nim piśmiennictwa, U01 – posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych. Plan studiów określa przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalistyczne i podstawowe odnoszące się do efektów w obszarze sztuki, oraz przedmioty fakultatywne. Plany studiów w ramach przyjętych efektów kształcenia tworzą podstawę do indywidualizacji procesu kształcenia na prowadzonych specjalnościach.

Integralną i niezwykle ważną częścią procesu dydaktycznego są koncerty, sympozja, seminaria, w których oprócz nauczycieli akademickich Wydziału uczestniczą zaproszeni goście - przedstawiciele innych polskich i zagranicznych ośrodków akademickich. Obecność aktywnej artystycznie i naukowo kadry naukowo-dydaktycznej jest dodatkowym gwarantem uwzględniania aktualnego stanu wiedzy.

1.5.3 Metody i formy kształcenia uwzględniają samodzielny nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia. Dotyczy to przedmiotów kierunkowych, które są prowadzone indywidualnie przez pedagogów i aktywizują studenta do samodzielnej pracy i realizacji własnych projektów artystycznych. Program nauczania jest elastyczny i umożliwia studentom samodzielność działań poprzez indywidualny dobór programu i sposobu pracy. Prowadzone są spotkania i seminaria z wybitnymi artystami, w których studenci mogą uczestniczyć czynnie. Wykłady z zakresu przedmiotów humanistycznych i metodologii pisanie prac dyplomowych dają podstawy na obu stopniach studiów do prowadzenia działalności artystyczno-naukowej. Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają, zwłaszcza studentom studiów II stopnia, prowadzenie działalności artystyczno-naukowej związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Studenci Wydziału włączają się do większości inicjatyw artystycznych, poszerzając tym samym swój zasób umiejętności o bagaż estradowych doświadczeń i wiedzę praktyczną. Podstawowymi podmiotami łączenia działalności artystycznej z dydaktyczną są zespoły orkiestrowe: Akademicka Orkiestra Symfoniczna, Orkiestra Kameralna Accademia dell'arco, Zespoły Orkiestrowe Muzyki Dawnej oraz zespoły kameralne o różnorodnej obsadzie instrumentalnej. W ramach wymienionych form zespołów, studenci występują wielokrotnie w ciągu roku akademickiego podczas festiwalu, koncertów i audycji muzycznych. Istnieje możliwość rejestrowania występów przez działające na Uczelni, świetnie wyposażone Studio Nagrań. Możliwość odtworzenia nagranych wykonań, dokonania ich analizy i oceny, pozwala na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków pomocnych w dalszym samodoskonaleniu się.

W specjalnościach gra na instrumencie ważnym, a może najważniejszym elementem jest samodzielna praca studenta przy instrumencie polegająca na wielogodzinnych ćwiczeniach. Pedagodzy Wydziału

znakomicie uczą tej samodzielności i umiejętności wnikliwej pracy nad utworem. Stosowane metody dydaktyczne są adekwatne do założonych dla kierunku efektów kształcenia, co potwierdzają liczne osiągnięcia konkursowe, stanowiące najlepszą weryfikację dla studentów kierunku instrumentalistyka. Zgodnie z opinią Zespołu Oceniającego w Jednostce dostosowuje się metody kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli istnieje taka potrzeba.

Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, z racji że nie mają wiedzy nt. efektów kształcenia, nie mogli stwierdzić czy metody (w procesie osiągania efektów), które stosują nauczyciele akademicki, z ich punktu widzenia są skuteczne i czy umożliwią ich osiągnięcie (efektów).

Z opinii studentów wynika, że nie są przygotowani do prowadzenia badań naukowych nie biorąc czynnego udziału (np. w ramach Koła Naukowego) w konferencjach zarówno na I jak i na II stopniu. Studenci na spotkaniu z ZO stwierdzili, że byliby zainteresowani taką działalnością.

Uwzględniając wyrażane zainteresowania studentów czynnym udziałem w konferencjach należy rozważyć utworzenie Koła Naukowego a także powołanie opiekuna z grona nauczycieli akademickich.

1.5.4 Czas trwania studiów na Wydziale jest dostosowany do efektów kształcenia określonych dla kierunku. Studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów. Studia drugiego stopnia trwają 4 semestry. Czas trwania kształcenia jest zorganizowany w taki sposób, aby zostały zrealizowane wszystkie treści programowe. Nakład pracy studenta jest wyrażony w punktach ECTS i liczba przewidziana w planie dla całości studiów I stopnia wynosi 180 punktów ECTS, a dla II stopnia 120 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przewidziana w planie dla jednego semestru wynosi 30, co stanowi w roku akademickim 60. Według Raportu samooceny każdy punkt uwzględnia wkład pracy studenta w realizację programu przedmiotu. Im wkład jest większy i wymaga większej samodzielności, tym punktacja jest wyższa. Analiza określonych punktów ECTS w sylabusach przedmiotów głównych rodzi pytanie o kryteria ustalania liczby punktów w odniesieniu do poszczególnych specjalności, np. dla przedmiotu gitara wynosi 53, natomiast w przypadku fortepianu - 49, a akordeonu – 53. Nakład pracy w instrumentach dętych określony jest wartością 45, skrzypiec – również 45, a skrzypiec barokowych – aż 52. Niejasnymi są zasady, które stanowią podstawę punktowego określenia nakładu pracy w poszczególnych specjalnościach. Istnieje możliwość realizacji większej ilości punktów w danym semestrze, które zostają zaliczone na poczet całości studiów.

1.5.5 System stosowanej na Wydziale punktacji ECTS jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) Moduły zajęć kierunkowych i specjalistycznych są wyprofilowane w kierunku kształcenia profesjonalnych instrumentalistów zgodnie z założeniami programowymi i efektami kształcenia. Programy studiów w istotny sposób korespondują z prowadzonymi w ramach katedr badaniami. Obszary prowadzonych na Wydziale badań w dziedzinie sztuki muzyczne w dyscyplinie instrumentalistyka obejmują m.in. zagadnienia: wykonawcze, interpretacyjne, twórcze czy pedagogiczne i są powiązane z modułami programu kształcenia, którym przypisano około 70% ogółu punktów ECTS dla każdego poziomu studiów, co spełnia określone w tym zakresie wymagania. Program studiów spełnia warunki określone w par. 4 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 26 września 2016 roku. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach studiów I i II stopnia wynosi odpowiednio: 180 punktów ECTS i 120 punktów ECTS. Spełniony jest również warunek uzyskania przez studenta, w ramach zajęć z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, minimum 5 punktów ECTS (w tym z zajęć z języka obcego), niemniej jednak, zgodnie z par. 4 ust. 1 punkt 5 niniejszego Rozporządzenia należy wyeliminować punkty ECTS przypisane zajęciom z Wychowania fizycznego.

1.5.6 Wydział zapewnia elastyczność w doborze zajęć fakultatywnych i modułów kształcenia z bogatej oferty opracowanej we współpracy z innymi wydziałami uczelni w wymiarze nie mniejszym niż 30 procent liczby punktów ECTS na studiach I i II stopnia. Program studiów zapewnia studentom możliwość wyboru zajęć z listy 46 przedmiotów fakultatywnych dla studiów I i II stopnia, które są realizowane w ciągu jednego lub dwóch semestrów (w przypadku akustyki i elektroakustyki są realizowane przez 6 semestrów). Są wśród nich zarówno przedmioty muzyczne praktyczne, jak i teoretyczne, pedagogiczne, psychologiczne przygotowujące do pracy na estradzie, przedmioty z zakresu plastyki i malarstwa, literatury, aktorstwa, tańca, filozofii, matematyki, historii sztuki, rozwijania i doskonalenia cech motorycznych. W ramach przedmiotów fakultatywnych studenci, zarówno na studiach I jak i II stopnia, mają także możliwość wyboru zajęć z modułu

Studium Pedagogicznego. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że mają możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych. Są one aktualizowane, stosownie do oczekiwań studentów oraz aktualnego stanu wiedzy z zakresu instrumentalistyki. Studenci wyrazili pozytywne opinie nt. oferty w tym zakresie, wskazując, że system zapisów na przedmioty i seminaria jest sprawiedliwy i przejrzysty.

Przedmiot Praca z pianistą, realizowany w ramach studiów I stopnia dla instrumentów orkiestrowych, winien być w grupie przedmiotów obligatoryjnych, a nie w fakultatywnych. W związku z powyższym należy zmodyfikować system punktacji ECTS w taki sposób, aby liczba punktów ECTS dla przedmiotów fakultatywnych wynosiła minimum 54 p. (co stanowi 30% ogólnej liczby punktów ECTS). Wyłączenie przedmiotu Praca z pianistą z grupy przedmiotów fakultatywnych spowoduje, iż liczba punktów ECTS zmniejszy się do 50.

1.5.7 Zajęcia na wizytowanym Wydziale to wykłady i ćwiczenia. Duża część z nich to zajęcia indywidualne w relacji mistrz-uczeń. Oprócz indywidualnych, zajęcia odbywają się w małych grupach (2-6 osób) oraz zbiorowo. Wielkość grup jest uzależniona od rodzaju przedmiotu. Liczebność grup oraz proporcja liczby godzin poszczególnych form zajęć pozwalają na właściwe wykorzystanie potencjału kadry dydaktycznej i sprzyjają osiąganiu przez studentów zakładanych efektów kształcenia – zajęcia indywidualne służą rozwijaniu umiejętności prowadzenia badań i rozwoju artystycznego, a zbiorowe dają możliwość nabycia umiejętności pracy w grupie/zespołach artystycznych. Istnieje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, a zasady zostały określone w „Regulaminie studiów I i II stopnia obowiązującym w AM im. F. Nowowiejskiego” w Bydgoszczy. Harmonogram zajęć dydaktycznych nie w pełni jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania.

Studenci stwierdzili brak zachowania higieny procesu kształcenia (tj. odpowiednio ułożonego harmonogramu, np. zajęcia od 8.10 do 21.00 z licznymi, wielogodzinnymi przerwami).

Wydział nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

1.5.8 W programie studiów na ocenianym kierunku nie ma praktyk zawodowych. W ramach Studium Pedagogicznego są możliwe odpłatne praktyki pedagogiczne.

1.5.9 Na ocenianym Wydziale studenci zagraniczni objęci są opieką Działu współpracy z zagranicą. Prowadzone są roczne kursy przygotowawcze dla kandydatów chcących poznać polski język, aby podjąć studia licencjackie. Rada Wydziału zdecydowała o prowadzeniu studiów II stopnia w języku angielskim, ale chwilowo tylko dla jednego studenta z Japonii odbywają się zajęcia w tym języku. Rozważa się możliwość otwarcia w języku angielskim studiów licencjackich. Wydział współpracuje z wybitnymi muzykami zagranicznymi, aktualnie np. w zakresie muzyki dawnej. Studenci mogą korzystać z bogatej oferty studiów zagranicznych w ramach programu „Erasmus”. Na podnoszony przez studentów pomysł tworzenia grup na lektoratach zgodnie ze stopniem zaawansowania uczestników, Władze Uczelni odpowiadają, że lektoraty prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zdaniem Zespołu Oceniającego należy rozważyć możliwość prowadzenia zajęć z języka obcego z podziałem na grupy (w zależności od stopnia zaawansowania), uwzględniając zarówno możliwości finansowe Uczelni jak i konieczność osiągnięcia wymaganego poziomu znajomości języka obcego po studiach I i II stopnia – niezależnie od stopnia zaawansowania grupy. Uczelnia stara się intensywnie o nawiązanie współpracy z uczelniami zagranicznymi w celu wspólnego prowadzenia studiów.

1.6.1 Rekrutacja na Wydział Instrumentalny przebiega na podstawie „Regulaminu rekrutacyjnego na studia I i II stopnia w AM im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy”. Warunki i tryb rekrutacji, w tym terminarz i wymagane dokumenty określone są uchwałą Senatu Uczelni i publikowane do 31 maja danego roku. Wymagany jest pozytywny wynik egzaminu maturalnego. Egzamin specjalistyczny na studia I stopnia jest trzyetapowy i obejmuje: przedstawienie ok. 30-minutowego programu recitalowego zawierającego zróżnicowane pod względem form i stylów utwory na poziomie dyplomu szkoły II stopnia (etap I), czytanie „a vista” i opanowanie oraz interpretacja utworu przygotowanego w czasie 30 minut (etap II), a także rozmowa kwalifikacyjna z zakresu wiedzy o muzyce (etap III). Komisja egzaminacyjna dla specjalności fortepian zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia sprawdzianu z kształcenia słuchu. Egzamin na studia II stopnia składa się z prezentacji około 60-minutowego recitalu na poziomie egzaminu końcowego studiów I stopnia (wymagania precyzują poszczególne katedry) oraz rozmowy kwalifikacyjnej. Egzamin wstępny ma charakter konkursu. Komisje egzaminacyjne pracują w szerokich składach w celu zapewnienia właściwej i obiektywnej oceny kandydatów. Limit miejsc określa zarządzenie Rektora. Decyzje o przyjęciu na studia

podejmuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna na podstawie uzyskanych przez kandydatów punktów (na studia I stopnia 96-150, a II stopnia 72-100). Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili pozytywne opinie nt. zasad, dostępności potrzebnych informacji, jak i przebiegu rekrutacji. Z punktu widzenia studentów wymagania rekrutacyjne są odpowiednie w kontekście doboru kandydatów. W opinii studentów Wydział przyjmuje właściwą liczbę kandydatów w stosunku do potencjału dydaktycznego na wizytowanym kierunku. Informacje o procesie rekrutacji znajdują się na stronie internetowej Uczelni. Kandydaci z zagranicy otoczeni są dodatkową opieką i wsparciem koordynatora ds. cudzoziemców. Powyższe zasady i procedury w pełni zapewniają właściwy dobór kandydatów i równe szanse w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2 Senat AM im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy przyjął szczegółowy „Regulamin potwierdzania efektów uczenia się zdobytych w systemie pozaformalnym i nieformalnym”, który określa zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, komu przysługuje to potwierdzenie, do kogo należy kierować wnioski i jakie powinien zawierać dokumenty. Ustalono, że liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekraczać 50% całkowitej liczby punktów przewidzianej dla danego programu studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Zadaniem powoływanej przez Dziekana Wydziału Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się jest: formalna weryfikacja wniosku, ustalenie terminu przeprowadzenia procesu potwierdzenia efektów uczenia się, przygotowanie odpowiednich narzędzi potwierdzenia tych efektów, przeprowadzenie weryfikacji i wydanie decyzji potwierdzającej efekty uczenia się lub odmawiającej ich potwierdzenia. Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadza się w formie egzaminu teoretycznego lub praktycznego, stosując odpowiednie narzędzia do potwierdzenia efektów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Skala ocen jest zgodna z obowiązującą w Uczelni. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Komisja Rekrutacyjna na podstawie oceny Wydziałowej Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Regulamin przewiduje też tryb odwoławczy. Sformułowane zasady i procedury są jasne i szczegółowe i pozwalają w sposób rzetelny ocenić efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów i ich adekwatność do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7.1. Wydział stosuje szeroki wachlarz metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia – egzaminy pisemne i ustne, a także prezentacje, koncerty, audycje muzyczne, koncerty kameralne oraz konkursy krajowe i międzynarodowe. Publiczne występy i konkursy są doskonałym sprawdzianem indywidualnych możliwości i dyspozycji oraz dają sposobność oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na każdym etapie edukacji. Konkursy międzynarodowe umożliwiają poddanie efektów kształcenia ocenie czynników zewnętrznych. Egzamin dyplomowy (w formie recitalu – zarówno na studiach I jak i II stopnia) jest ponadto potwierdzeniem osiągniętej samodzielności artystycznej. Podstawowe zastrzeżenia budzi brak opinii i oceny pisemnej pracy dyplomowej w ramach studiów II stopnia, wystawianej przez opiekuna. Uniemożliwia to zapoznanie się komisji egzaminacyjnej z oceną dotyczącą przebiegu całego procesu pisania pracy i ostatecznego rezultatu tego procesu w kontekście pracy z opiekunem. Poddano ocenie łącznie 12 pisemnych prac dyplomowych. Ich tematyka odpowiada kierunkowi studiów oraz reprezentowanym specjalnościom. Poziom 6 prac – bardzo dobry lub dobry i zgodnie z opinią Zespołu Oceniającego zostały one ocenione prawidłowo; 1 praca, choć bardzo słaba, została również oceniona w sposób właściwy – tzn. na ocenę dostateczną (11 pkt.). **W przypadku 5 prac, zgodnie z opinią Zespołu Oceniającego, oceny są zawyżone.** Program studiów i zasady dyplomowania nie przewidują realizacji pisemnych prac dyplomowych w ramach studiów I stopnia. Zasady procesu dyplomowania, zarówno na studiach I jak i II stopnia, nie budzą zastrzeżeń. Przy ocenie kompetencji językowych brana jest pod uwagę praktyczna umiejętność stosowania języka i znajomość słownictwa charakterystycznego dla danego obszaru sztuki.

1.7.2 Warunki zaliczenia semestrów, skala ocen oraz zasady dyplomowania zostały sformułowane w Regulaminie studiów. Oceny aktualnych umiejętności i wiedzy dokonuje się w formie zaliczenia, zaliczenia z oceną, egzaminu (pisemny, ustny, prezentacja). Egzaminy z przedmiotów kierunkowych są otwarte, umożliwiają porównanie wiedzy i kompetencji studentów na tym samym etapie studiowania. Dzięki 25-punktowej skali ocen można precyzyjnie ocenić osiągnięte efekty kształcenia. System sprawdzania przedstawiony w Regulaminie Studiów, oraz wymagania określone w sylabusach są opisane dość ogólnikowo, choć zdaniem studentów są oni oceniani obiektywnie i sprawiedliwie. Studenci mają dostęp do informacji zwrotnej na temat sposobu sformułowania oceny, a ewentualne

sytuacje konfliktowe związane z oceną efektów kształcenia są rozwiązywane przez nauczyciela akademickiego przedmiotu głównego lub Dziekana. Sposoby i terminy dostarczania informacji o wynikach sprawdzenia i ocenach osiągniętych efektów kształcenia, zgodnie z regulaminem studiów ustala prowadzący, co również potwierdzili studenci na spotkaniu z ZO. Wydział nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

- Uczelnia posiada na ocenianym kierunku koncepcję kształcenia odpowiadającą celom określonym w strategii Jednostki, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla zakresu prowadzonego kształcenia. Koncepcja kształcenia powstała przy uwzględnieniu poglądów i opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

- Formy kształcenia, oparte są w głównej mierze na bezpośrednim kontakcie studenta z nauczycielem akademickim, w relacji mistrz-uczeń. Kontakty z wybitnymi osobowościami artystycznymi z zagranicy dają możliwość nie tylko indywidualizacji form przekazu wiedzy i umiejętności ale umożliwiają także zapoznanie się z najnowocześniejszymi trendami wykonawczymi w poszczególnych specjalnościach prowadzonych w ramach kierunku.

- Jednostka oferuje nowe propozycje kształcenia uwzględniające oczekiwania lokalnego środowiska kulturalnego i potrzeby rynku pracy. Modyfikuje i koryguje programy kształcenia, poszerzając ofertę przedmiotów i wprowadzając nowe specjalności (obój barokowy, wiolonczela barokowa). Potrzeba badań nowych nurtów artystyczno-wykonawczych skutkuje organizacją np. seminarium współczesnej muzyki fortepianowej. Prowadzona jest stała aktywizacja studentów do działań artystycznych i poznawczych, a także promocja ich prezentacji artystycznych w ramach organizowanych koncertów i konkursów.

- Wydział prawidłowo przyporządkował oceniany kierunek do obszaru kształcenia, dziedziny i dyscypliny, a efekty kształcenia są zgodne z określonym obszarem i zgodne z aktualnymi wymogami kształcenia w ramach danych specjalności.

- Efekty kształcenia są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru sztuki, poziomu i profilu, sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także umożliwiają (w ramach dodatkowego ukończenia Studium Pedagogicznego) przygotowanie do zawodu nauczyciela. Zakładane efekty kształcenia są akceptowane przez pracowników Wydziału, natomiast wśród studentów występuje brak znajomości efektów kształcenia, które dotyczą ich procesu studiowania. Studenci nie wyrazili opinii nt. możliwości oceny ich pracy w oparciu o efekty kształcenia, ponieważ ich nie znają.

- Program studiów, jego i realizacja umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a możliwość zastosowania indywidualnych programów nauczania zarówno dla studentów wybitnie zdolnych ale także jako zasada w przedmiocie głównym, pozwala na osiąganie efektów kształcenia wybiegającą ponad standardowy poziom. Należy jednak zaznaczyć, iż w niektórych sylabusach (np. Fortepian, studia I stopnia), niektóre zadeklarowane efekty kształcenia nie odpowiadają specyfice przedmiotu (patrz p. 1.4., efekt K_U14).

- Treści programowe, ich różnorodność i aktualność umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku. Należy jednak zaznaczyć, iż w niektórych sylabusach (np. dotyczy Instrumentu głównego: puzonu i perkusji dla studiów II stopnia) treści programowe są identyczne aż w 8 punktach, co jednocześnie potwierdza zbyt daleko posuniętą unifikację. W wielu sylabusach (dotyczy przede wszystkim instrumentu głównego) brakuje również wykazu literatury podstawowej związanej z problematyką wykonawstwa.

- Tematyka i metodyka pisemnych prac dyplomowych, stanowiących jeden z komponentów procesu dyplomowania (obok recitalu) w ramach studiów II stopnia, są zgodne z koncepcją kształcenia, efektami kształcenia, a także profilem kształcenia oraz obszarem kształcenia do którego kierunku został przyporządkowany.

- Analiza wybranych losowo pisemnych prac dyplomowych wskazuje jednak, iż w 5 przypadkach (na 12 sprawdzonych prac) oceny recenzentów są zawyżone (patrz, Załącznik nr 3).

- Studenci Wydziału włączają się do większości inicjatyw artystycznych, poszerzając tym samym swój zasób umiejętności o bagaż estradowych doświadczeń i wiedzę praktyczną. Możliwość odtworzenia nagranych wykonania, dokonania ich analizy i oceny, pozwala na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków pomocnych w dalszym samodoskonaleniu się.

- Realizacja treści kształcenia jest możliwa w czasie przewidzianym dla całego programu studiów.
- Przyjęty system jest generalnie zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. W większości przypadków poszczególnym przedmiotom w planie studiów przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS, choć wątpliwości budzą dysproporcje w liczbie punktów ECTS dla niektórych przedmiotów głównych (patrz, punkt 1.5.4, akordeon – 53 p., skrzypce 45 p.)
- Wydział zapewnia studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% liczby punktów ECTS przewidzianej przez program kształcenia. Możliwość wyboru zajęć jest rzeczywista i nie obwarowana dodatkowymi przesłankami. Dobór form zajęć dydaktycznych, liczebność grup, proporcje liczby godzin różnych form zajęć są właściwe.
- Harmonogram zajęć sprawia studentom kłopoty z powodu licznych przerw.
- Uczelnia czyni starania o jak największe umiędzynarodowienie procesu kształcenia.
- Zasady i procedury rekrutacji są w pełni skuteczne, a jednocześnie transparentne i sprawiedliwe.
- Sposoby oceniania efektów kształcenia na poszczególnych etapach oraz zasady dyplomowania są prawidłowe, ale wymagają bardziej szczegółowego sprecyzowania kryteriów i podania ich do wiadomości studentów i pedagogów.

4. Zalecenia

- Należy wprowadzić do systemu oceniania pisemnych prac dyplomowych także ocenę opiekuna pracy.
- Należy doprecyzować poszczególne sylabusy w taki sposób, aby efekty i treści kształcenia w większym zakresie uwzględniały specyfikę określonego przedmiotu, w tym instrumentu. Ponadto w sylabusach brakuje również wykazu literatury podstawowej odnoszącej się do problematyki wykonawstwa.
- Należy sprawdzić, w ramach jakich przedmiotach jest realizowany wspomniany wyżej efekt K-U14 (Posiada umiejętność swobodnej ustnej i **pisemnej** wypowiedzi na temat interpretowania literatury...), skoro w programie studiów I stopnia nie przewidziano realizacji Pisemnej pracy dyplomowej, jako jednego z komponentów dyplomu.
- Przedmiot Praca z pianistą należy przenieść do grupy przedmiotów obligatoryjnych. W związku z tym należy zmodyfikować system punktacji ECTS w taki sposób, aby liczba punktów ECTS dla przedmiotów fakultatywnych wynosiła minimum 54 p.
- Należy wyeliminować punkty ECTS przypisane zajęciom z Wychowania fizycznego.
- Należy rozważyć możliwość prowadzenia zajęć z języka obcego z podziałem na grupy (w zależności od stopnia zaawansowania studentów)
- Należy zadbać o permanentne informowanie studentów o sylabusach, w tym efektach kształcenia i metodach ich weryfikacji.
- Zaleca się efektywne upublicznienie wśród studentów i pedagogów zarządzeń kierowników katedr dotyczących minimów programowych i wymagań egzaminacyjnych, lub włączenie niniejszych informacji do sylabusów z poszczególnych przedmiotów.
- Należy rozważyć działania zmierzające do poprawy higieny procesu kształcenia w celu wyeliminowania długich przerw pomiędzy zajęciami.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do

prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

2.1 Zgodnie z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast dla studiów drugiego stopnia, zgodnie z § 15 ust. 6 ww. rozporządzenia, minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia piętnastu nauczycieli akademickich, w tym: dziewięciu z grupy samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora. Na poziomie studiów drugiego stopnia Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego trzynastu nauczycieli akademickich, w tym: siedmiu z grupy samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora.

Zespół Oceniający PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie tytułów oraz stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na wizytowanym kierunku Uczelnia zaproponowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla trzynastu nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, natomiast dla dwóch osób Uczelnia jest dodatkowym miejscem pracy. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 ww. Rozporządzenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Stwierdza się ponadto, iż kadra akademicka to znakomici specjaliści z wieloletnim doświadczeniem artystycznym, naukowym oraz pedagogicznym, których autorytet buduje u studentów relację „mistrz – uczeń”. Wielu pedagogów podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe na uczelniach zagranicznych, a zdobyte tam doświadczenia, najnowsze metody dydaktyczne, nowatorskie formy artystycznej kreacji są przekazywane studentom, którzy bardzo często stają się młodą i twórczą kadrami kierunku instrumentalistyka.

Dorobek naukowy i artystyczny poszczególnych nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek do minimum kadrowego tego kierunku jest zgodny z obszarem sztuki odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów oraz z zakresem dyscypliny artystycznej instrumentalistyka, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Nauczyciele akademicy proponowani przez Jednostkę prowadzącą oceniany kierunek do minimum kadrowego tego kierunku w pełni zapewniają realizację programu studiów kierunku instrumentalistyka.

Zespół Oceniający biorąc pod uwagę: dorobek artystyczny/naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia zaliczył do minimum kadrowego wszystkie wskazane przez uczelnię osoby – tzn. do minimum kadrowego studiów I i II stopnia – 7 samodzielnych nauczycieli akademickich i 6 doktorów a ponadto do minimum kadrowego studiów I stopnia 2 samodzielnych nauczycieli akademickich. Wizytowany kierunek instrumentalistyka został przyporządkowany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscypliny instrumentalistyka. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Stosunek ten wynosi **1:19,86** (studentów jest 298, nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego – 15) – przy obowiązującym granicznym 1:25 – dla kierunków studiów w obszarze sztuki. W związku z powyższym liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Minimum kadrowe jest stabilne.

2.2 Na Wydziale Instrumentalnym zatrudnionych jest 61 nauczycieli akademickich, z czego 44 w pełnym wymiarze czasu pracy, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy oraz 17, dla których Uczelnia stanowi dodatkowe miejsce pracy. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez 18 profesorów tytularnych, 14 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego, 15 ze stopniem doktora oraz 14 magistrów. Na ocenianym kierunku profesoria stanowią 29,5% ogółu kadry dydaktycznej, osoby posiadające stopień doktora habilitowanego – 22,95%, osoby posiadające stopień doktora – 22,95%, pozostali – 24,59%. Wyraźny trzon ogółu kadry stanowią osoby posiadające tytuł profesora sztuk muzycznych, stopnie doktora habilitowanego i doktora sztuki – 52,45%. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Instrumentalny jest jednostką wiążącą plany i nadzieje z rozwojem własnej kadry naukowo-dydaktycznej.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna zarówno z efektami kształcenia, jak i programem studiów. Dorobek naukowo-artystyczny nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe oraz pozostałej kadry naukowo-dydaktycznej, który wyraża się w realizowanych dziełach artystycznych i towarzyszących im rozprawach i publikacjach oraz kompetencje nauczycieli akademickich odpowiadają efektom kształcenia określonych dla tego kierunku, a także realizowanemu programowi studiów. Kompleksowość i różnorodność struktury kwalifikacji, zakresu i specyfiki dorobku naukowego oraz doświadczenia w prowadzeniu badań naukowych, a także kompetencji dydaktycznych kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów. Przeprowadzona analiza obsady zajęć dydaktycznych wskazuje na prawidłowość tej obsady w ramach modułów kształcenia na ocenianym kierunku z poszczególnych przedmiotów, a w tym zgodność obszarów wiedzy, dziedzin sztuki oraz dyscyplin artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych członków kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej z treściami i efektami kształcenia określonymi dla tych modułów/przedmiotów. Kwalifikacje i kompetencje dydaktyczne kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku zapewniają równomierne obciążenia obowiązkami dydaktycznymi. Liczebność kadry naukowo-dydaktycznej jest odpowiednio dostosowana do liczby studentów tego kierunku oraz liczby godzin zajęć dydaktycznych. Wszystkie hospitowane zajęcia ocenione zostały przez Zespół Oceniający wysoko co świadczy o wysokich kwalifikacjach zawodowych i artystycznych pedagogów.

Podczas spotkania kadry pedagogicznej z Zespołem Oceniającym opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich dotyczyły przede wszystkim obaw związanych z aktualnymi pracami w zakresie zmian ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz reformy szkolnictwa niższych szczebli, co znacząco może wpłynąć na szanse rozwoju kierunku, a także na liczbę kandydatów na studia.

Uczestniczący w spotkaniu nauczyciele akademicy wskazywali ponadto obawy związane z procesem parametryzacji jednostek naukowych oraz brakiem możliwości zaliczania do działalności wielu rodzajów aktywności artystycznej np. zespołów kameralnych powyżej czterech osób.

2.3 Polityka kadrowa Jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów jest spójna z koncepcją kształcenia na tym kierunku i planami jego rozwoju. Prowadzone działania w tym zakresie systematycznie, od wielu lat umożliwiają właściwy dobór kadry. Kadre dydaktyczną tworzy grono kompetentnych i doświadczonych artystów. W latach 2011-2015 w zakresie rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej przeprowadzono na Wydziale: 10 postępowań doktorskich, 7 habilitacyjnych i 3 profesorskie. Część pedagogów łączy zatrudnienie w Uczelni z pracą zawodową w szkołach muzycznych pierwszego i drugiego stopnia lub funkcjonujących w regionie zespołach artystycznych w tym w: Orkiestrze Filharmonii Pomorskiej, Toruńskiej Orkiestrze Symfonicznej czy w Orkiestrze Opery Nova. Do grupy nauczycieli akademickich bardzo często włączani są najlepsi absolwenci. Polityka kadrowa prowadzona jest w sposób harmonijny a szczególną rolę odgrywa tu relacja mistrz-uczeń. Młodzi pracownicy naukowci pozostają pod stałą opieką pedagogów z wyższymi kwalifikacjami i dużym doświadczeniem. Regularnie, w miarę możliwości finansowych uczelni, przeprowadzane są konkursy na różne stanowiska, motywujące nauczycieli akademickich do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji, dorobku artystycznego i naukowego, co przekłada się w sposób bezpośredni na jakość kształcenia. Sposoby i kryteria doboru kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, systemu wspierania jej rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji dydaktycznych oraz systemu motywacyjnego okazały się skuteczne. Szerokie kontakty Uczelni z ośrodkami europejskimi pozwalają na współpracę z pedagogami innych krajów. Stale współpracują z ocenianą Jednostką wybitni pedagodzy reprezentujący m.in.: Konserwatorium Królewskie w Hadze (Holandia), Międzynarodową Letnią Szkołę Muzyki Dawnej Valtice (Niemcy), Akademię Sztuk Pięknych w Berlinie, Folkwang Hochschule w Essen oraz Hochschule für Musik und Theater München (Niemcy). Ponadto w ramach wymiany kadry dydaktycznej. Jednostka organizuje wykłady zmienne prowadzone przez wybitnych artystów i pedagogów reprezentujących m. in.: Hochschule für Musik und Theater Felix Mendelssohn Bartoldy w Lipsku (Niemcy), Konserwatorium Moskiewskie (Rosja), University of Miami, Manhattan School of Music, University of Kansas (USA). Oceniana jednostka w ramach podpisanych umów współpracuje także z: Conservatorio Superior de Musica „Oscar Espla” de Alicante, Lietuvos Muzikos ir Teatro Akademijska w Wilnie, Hochschule für Musik und Theater w Hamburgu, Conservatorio di Musica C. Monteverdi w Bolzano, Prince Claus Conservatory w Groningen, The Academy of Performing Arts w Pradze, the Royal Conservatoire of Scotland w Glasgow.

Należy stwierdzić, że prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Działalność naukowa na ocenianym kierunku prowadzona jest przede wszystkim w sferze artystycznej i obejmuje badania prowadzone przez poszczególnych pedagogów w specjalnościach przez nich reprezentowanych. Na Wydziale miały miejsce liczne wydarzenia artystyczne: seminaria, konferencje i kursy mistrzowskie we wszystkich specjalnościach dyscypliny instrumentalistyka oraz na płaszczyźnie interdyscyplinarnej. W latach 2011 -2015 na Wydziale odbyły się następujące cykle wykładów i seminaria: Dni muzyki dawnej, Seminarium obojowe, Międzynarodowe seminarium fortepianowe, Seminarium akordeonowe, Międzynarodowe seminarium organowe, Międzynarodowe seminarium fortepianowe muzyki współczesnej, Symposium stroikowe, Seminarium stroika podwójnego, Symposium gitary klasycznej, Seminarium lutnicze. Poruszane na nich były m. in. następujące tematy badawcze:

- Fortepian i elektroniczne przetwarzanie jego dźwięku w „Pianophonie” Kazimierza Serockiego rekreacja dzieła i aparatury elektronicznej lat 70-tych;
- Utwory organowe Louisa Couperina z manuskryptu Guy Oldhama - zagadnienia wykonawcze;
- Postać i twórczość José de Torresy, XVII-wiecznego meksykańskiego kompozytora muzyki organowej;
- Wielkość i tradycja rosyjskiej pianistyki;
- Metodologia wytwarzania stroika fagotowego oraz jego wpływ na osiągnięte efekty brzmieniowe w oparciu o wszechstronne wykorzystanie maszyn i narzędzi przeznaczonych do jego produkcji;

- Specyfika gry na kontrafagocie w kontekście realizacji wybranych partii orkiestrowych;
- Organista Mendelssohn i jego sonaty;
- Rosyjska i radziecka muzyka organowa na przykładzie wybranych kompozycji;
- Interpretacja muzyki organowej w kontekście technicznych właściwości organów;
- Muzyka obojowa w kontekście techniki instrumentalnej i estetyki wykonawczej;
- Rozwój kameralistyki jako proces historyczny, stylistyczny i estetyczny. Krótka próba charakterystyki twórczości kameralnej Sergiusza Prokofiewa;
- Improwizacja w muzyce barokowej;
- Od techniki do interpretacji;
- Proces ewolucji budowy smyczka. Rys historyczny a współczesna praktyka wykonawcza.

Tematy badań znajdują odzwierciedlenie w publikacjach, jakie poszczególne osoby mają w swoim dorobku. Ponadto działalność nauczycieli akademickich obejmuje: nagrania radiowe, telewizyjne i płytowe, udział w konferencjach, kursach, seminariach, recenzowanie prac naukowych, organizację konkursów, przeglądów, warsztatów, udział w pracach jury oraz recenzowanie wydarzeń życia muzycznego. Podczas wizytacji oceniana Jednostka przedstawiła wykaz zrealizowanych tematów badawczych w latach 2011-2015. Wszystkie tematy prowadzone były z udziałem studentów. Stwierdza się, iż problematyka, kierunki i metodologia badań naukowych/artystycznych realizowanych w Jednostce jest zgodna z zakresem obszaru kształcenia odpowiadającemu obszarowi sztuki, do którego przyporządkowany został kierunek instrumentalistyka oraz dziedziną sztuk muzycznych i dyscypliną instrumentalistyka. Efekty swoich prac pracownicy Wydziału publikują w formie prac doktorskich i habilitacyjnych, a także w formie folderów, programów i innych opracowań. Oceniana Jednostka jest organizatorem sympozjów i konferencji naukowych związanych tematycznie z ocenianym kierunkiem studiów. W czasie ich trwania, pedagodzy wygłaszają odczyty, wykłady i referaty poświęcone problematyce związanej z daną specjalnością. Studenci mają okazję uczestnictwa w licznych prezentacjach w formie biernej (jako słuchacze poszerzający swą wiedzę teoretyczną) oraz w formie czynnej (jako uczestnicy prezentacji biorący udział w koncertach lub kursach oraz w przygotowywaniu nagrań we współpracy z Katedrą Reżyserii Dźwięku).

Wykłady, które odbywają się w ramach konferencji, uświadamiają studentom konieczność pogłębiania swojej wiedzy muzykologicznej i przygotowują ich do samodzielnych poszukiwań materiałów naukowych, które towarzyszą świadomemu prowadzeniu procesu tworzenia dzieła muzycznego.

2.5 Rezultatem prowadzonych badań naukowych są wydawane materiały w postaci publikacji np.:

Polska Muzyka Klawiszowa z Wydawnictwa Józefa Elsnera; Z problemów interpretacji muzyki dawnej na instrumentach klawiszowych; Adolf Misek Sonaty na kontrabas i fortepian. Zagadnienia wykonawcze w aspekcie partnerstwa; Chopinowski idiom mazurków w fortepianowych mazurkach Romana Maciejewskiego. Wybrane aspekty poetyki muzycznej; Transkrypcje, adaptacje i opracowania jako źródło różnorodności repertuaru muzycznego XVIII wieku na przykładzie muzyki klawesynowej; Wariantywność obsady w twórczości instrumentalnej François Couperina. Obsada a brzmienie utworu oraz nagrań CD (ok. 20 płyt). Aktualna wiedza związana z badaniami prowadzonymi na Wydziale prezentowana jest w oferowanych treściach programowych. Zdobywane przez nauczycieli doświadczenie zawodowe związane z prowadzonymi badaniami jest przekazywane studentom w trakcie zajęć, seminariów i realizacji prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich). Podczas realizacji prac dyplomowych przekazywana jest wiedza i doświadczenie własne dotyczące metodologii badań z wykorzystaniem metod jakościowych oraz ilościowych. Badania artystyczno-naukowe kadry akademickiej, znacząco pomagają w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, umożliwiają kontakty pozauczelniane, inspirujące do twórczych poszukiwań oraz wpływają na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich. Przygotowują również studentów do przyszłej pracy zawodowej. Projekty artystyczne stanowią uzupełnienie programu kształcenia. Udział studentów w wydarzeniach artystycznych (wraz z pedagogami) służy wzbogacaniu ich umiejętności i doświadczenia, a tematyka realizowanych przez nich projektów artystycznych i pisemnych prac dyplomowych ściśle związana jest z prowadzonymi na Wydziale badaniami.

3. Uzasadnienie

Jednostka spełnia wymagania dotyczące minimum karowego dla studiów I i II stopnia dla kierunku instrumentalistyka, zatrudnia artystów-pedagogów o dużym dorobku naukowym/artystycznym, co

zapewnia właściwą realizację programu studiów oraz relację „mistrz-uczeń” tak niezbędną w indywidualnym kształceniu artystycznym. Jednostka prowadzi przemyślaną i adekwatną do potrzeb dydaktycznych politykę kadrową. Kierunek instrumentalistyka na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencje ciągłego rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, poprzez zwiększenie liczby uzyskanych stopni doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora. Jednostka prowadzi badania naukowe i szeroko zakrojoną poza obszar Polski działalność artystyczną odpowiadającą obszarowi kształcenia, dziedzinie sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Rezultaty badań oraz działalność artystyczna kadry dydaktycznej wykorzystywane są w projektowaniu i doskonaleniu indywidualnych programów kształcenia.

4. Zalecenia

BRAK

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1 Wydział współpracuje z licznymi instytucjami działającymi w sferze edukacji i kultury. Wynika to przede wszystkim z faktu przenikania się wielu kujawsko-pomorskich środowisk związanych ze sztuką, kulturą i edukacją muzyczną. Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale są jednocześnie pracownikami i kreatorami rozwoju takich instytucji kulturalnych i oświatowych jak:

- Orkiestra Filharmonii Pomorskiej im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy,
- Toruńska Orkiestra Symfoniczna,
- Orkiestra Opery Nova,
- Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego,
- Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina.

Porozumienie o współpracy podpisane z Zespołem Szkół Muzycznych stanowi podstawę do odbywania praktyk pedagogicznych przez studentów w ramach Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego pod opieką nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale oraz w ww. szkole. Ułatwia to tworzenie i modyfikowanie założeń i treści programowych zawartych w sylabusach i dostosowanie ich do wymogów edukacyjnych obowiązujących w tego typu jednostkach dydaktycznych. Dzięki licznym płaszczyznom współpracy z instytucjami kultury pracownicy Wydziału na bieżąco obserwują potrzeby głównych pracodawców zatrudniających absolwentów uczelni. Uczestniczą również w procesie oceniania kandydatów podczas przeprowadzania egzaminów konkursowych na stanowiska orkiestrowe, co pozwala monitorować poziom absolwentów Wydziału na tle innych kandydatów i sygnalizować potrzebę ewentualnych korekt efektów kształcenia a także oceny stopnia ich realizacji. Studenci Wydziału Instrumentalnego biorą regularnie udział w Operowym Forum Młodych Bydgoskiego Festiwalu Operowego co umożliwia ścisłą współpracę z dyrekcją Opery i stwarza warunki stałego konsultowania efektów kształcenia na Wydziale.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami zapewnia udział przedstawicieli pracodawców w określaniu efektów związanych z artystycznymi aspektami kształcenia, a także w zewnętrznej weryfikacji efektów oraz organizacji praktyk zawodowych.

3.2 Na ocenianym kierunku nie prowadzi się studiów wspólnych określonych przepisami art. 168 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

3. Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym jest prawidłowo rozumiana przez Wydział Instrumentalny i realizowana szeroko, zarazem wpływa dodatnio na rozprzestrzenianie się kultury muzycznej na społeczeństwo regionu kujawsko-pomorskiego a także na zewnętrzną weryfikację efektów kształcenia.

4. Zalecenia

BRAK

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwi studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena

W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1 Uczelnia funkcjonuje w czterech budynkach. Wydział ma w nich do dyspozycji 64 sale do zajęć indywidualnych, 3 sale organowe, klawesynową, muzyki dawnej, 13 sal do zajęć zbiorowych, 2 sale koncertowe i aulę. Są one bardzo dobrze wyposażone. Zabezpiecza to całkowicie potrzeby kierunku. W większości sal do zajęć indywidualnych znajdują się fortepiany, sale przeznaczone do zajęć zbiorowych są również odpowiednio wyposażone zgodnie z potrzebami dla prowadzenia kierunku instrumentalistyka. Sala koncertowa w budynku przy ul. Gdańskiej jest nowoczesna, w pełni przystosowana do rozmaitych wydarzeń artystycznych takich jak: koncerty solowe, kameralne, symfoniczne, chóralskie oraz przedstawienia operowe. Ma ona zainstalowaną aparaturę multimedialną, połączenie ze studiem reżyserii dźwięku, co umożliwi nagrywanie wszystkich wydarzeń, transmisje internetowe oraz wyświetlanie filmów w formacie 3D. Wyposażona jest również w pętlę indukcyjną, umożliwiającą odbiór przez osoby słabo słyszące. Sala koncertowa w budynku przy ul. Staszica ma również własne studio nagrań. Uczelnia przeznacza corocznie środki na zakup nowych instrumentów, niezbędnych do prowadzenia zajęć i pracy własnej studentów. W związku z planami dalszego rozwoju Uczelni i Wydziału podjęto wysiłki na rzecz budowy odpowiedniej siedziby. Aktualnie można się zapoznać z projektem, który wygrał konkurs. Nowa siedziba w proponowanym kształcie zapewni na wiele lat dalsze możliwości rozwoju placówki.

Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że baza dydaktyczna jest dobrze dostosowana do realizowanych form zajęć, choć zgłosili trudności z dostępem do pulpitów (zarówno na zajęciach jak i próbach). Wyrazili oni pozytywne opinie na temat wielkości sal. Podkreślili, że mogą uczestniczyć w zajęciach w komfortowych warunkach. Studenci mają zapewniony swobodny dostęp do Internetu, mają również możliwość samodzielnego wykonywania zadań w formie pracy własnej. Zgodnie z opinią studentów Wydział zapewnia możliwość korzystania z infrastruktury w celu prowadzenia badań, odbywania prób lub wypoczynku w przerwach między zajęciami.

4.2 Biblioteka Główna Akademii Muzycznej liczy obecnie ponad 57.000 woluminów, w tym: nuty, książki, prace dyplomowe i czasopisma (7 tytułów polskich i 7 obcojęzycznych). Zasoby biblioteczne są wystarczające i odpowiadają specyfice kształcenia na kierunku instrumentalistyka. Warto również podkreślić, że są one stale powiększane. Biblioteka realizuje zamówienia pedagogów i studentów. Czytelnicy mogą korzystać z katalogu kartkowego, komputerowego oraz za pomocą Internetu. Wypożyczalnia sprowadza również zamawiane pozycje z innych bibliotek. Czytelnia jest dobrze zaplanowana, ale niewielka (ma dwa stanowiska do pracy na komputerze z dostępem do Internetu). Biblioteka Główna Akademii Muzycznej w Bydgoszczy jest członkiem Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko-Pomorskiego. Umożliwia dostęp do baz: Cambridge Journal Online, Oxford Music Online, EBSCOhost, Cambridge Companions Online Music Collection, Wychowania Muzycznego oraz kolekcji e-książek. Zapewnia również dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Interesujące jest również to, że kierownictwo Biblioteki propaguje również czytelnictwo literatury pięknej.

Uczelnia posiada także Fonotekę, gromadzącą ponad 7.000 woluminów, w tym ok. 3000 płyt CD, płyty analogowe, taśmy kasetowe, VHS i płyty DVD. Do zbioru należą również nagrania archiwalne ważnych wydarzeń z życia Uczelni. Fonoteka ma dwa stanowiska odsłuchowe, a z jej zbiorów mogą korzystać zarówno pedagodzy jak i studenci.

4.3 Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Wydział posiada odpowiednią bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby studentów, prowadzonych badań artystyczno-naukowych, umożliwiającą realizację procesu kształcenia. Dbą o jej rozwój, unowocześnianie i o instrumentarium. Zgodnie z opinią Zespołu Oceniającego minusem jest prowadzenie zajęć w czterech budynkach, co powoduje trudności w ułożeniu planu, stratę czasu w związku z przemieszczaniem się. Biblioteka i fonoteka funkcjonują bardzo dobrze. Zasoby są obszerne i dostosowane do potrzeb kierunku. Studenci mają pełny dostęp do zasobów biblioteki i fonoteki.

4. Zalecenia

- Zaleca się kontynuowanie działań związanych z budową nowego gmachu Uczelni dla jej dalszego rozwoju.
- Należy sprawdzić, czy ilość pulpitów jaką dysponuje Uczelnia jest optymalna.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

W PEŁNI

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.*

kryterium 5.1

5.1 Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że Jednostka zapewnia im wsparcie w zakresie opieki dydaktycznej. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość korzystania z szeregu narzędzi wsparcia dydaktycznego oferowanego przez nauczycieli akademickich w formie udostępniania dodatkowych materiałów przydatnych w procesie uczenia się. Ponadto pomiędzy studentami a nauczycielami istnieje relacja mistrz-uczeń, która skutkuje indywidualnymi wskazówkami dotyczącymi procesu uczenia się, w tym korektami, a także informowaniem studentów o czynionych w procesie kształcenia postępach. Nauczyciele akademicy nie zapewniają stałych godzin konsultacji dla studentów, jednak należy podkreślić, że studenci wyrażali zainteresowanie tego typu możliwościami wsparcia dydaktycznego. Dostępność nauczycieli akademickich realizowana jest za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonu.

Studenci wyrazili pozytywne opinie wsparcia opiekuna w trakcie tworzenia pisemnej pracy dyplomowej, szczególnie wyróżnili w tym zakresie indywidualne podejście nauczycieli akademickich poprzez wsparcie w doborze tematyki pracy. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA uznali, że nie mieli do tej pory istotnych sytuacji problemowych wymagających interwencji, ale gdyby się pojawiły z pewnością wiedzieliby gdzie się zwrócić (do Samorządu Studenckiego lub Dziekana).

System pomocy materialnej Akademii Muzycznej funkcjonuje sprawnie, jest przejrzysty i zgodny z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Samorząd aktywnie współpracuje z władzami Uczelni w zakresie ustalania decyzji w sprawie pomocy materialnej. Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów Akademii Muzycznej w Bydgoszczy został ustalony w porozumieniu z Samorządem. Uczelnia oferuje możliwość zamieszkania w domach studenckich. Wszystkie decyzje administracyjne wydawane w indywidualnych sprawach studentów, są im doręczane wraz z pouczeniem o możliwości odwołania. Wizytowana Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

5.2 Wydział Instrumentalny, biorąc pod uwagę umowy podpisane przez Uczelnię w ramach programu Erasmus+, umożliwia studentom ocenianego kierunku realizację części studiów (jeden lub dwa semestry) w ponad 20 uczelniach europejskich. Z powodu braku informacji na ten temat (m.in. procedur dotyczących wyjazdu) studenci nie korzystają z tych możliwości, jednak należy podkreślić, że wyrażali zainteresowanie tego typu wyjazdami. Nad wymianą międzynarodową i opieką nad programami krajowymi sprawuje Dział nauki i współpracy z zagranicą. Oferty wyjazdów oraz kursów językowych są adekwatne do specyfiki ocenianego kierunku.

Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie mieli zdania w sprawie możliwości uznawania osiągnięć uzyskanych za granicą wyrażonych w punktach ECTS, ponieważ nie posiadali wiedzy i doświadczenia w tym zakresie, pomimo że orientują się w ogólnych zasadach dotyczących samej punktacji ECTS. Zgodnie z informacjami przekazanymi ZO przez Jednostkę, w latach 2014-2016 z możliwości wyjazdu skorzystało 7 osób. Zakres i skuteczność działań informacyjnych podejmowanych w celu upowszechnienia wśród studentów informacji na temat oferty międzynarodowej wymiany studentów są, zdaniem ZO niewystarczające. Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się wymian krajowych oraz staży krajowych, jednak należy podkreślić, że studenci wyrażali zainteresowanie tego typu wyjazdami.

5.3 Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że mają informacje na temat Biura Karier AM oraz znają ofertę tej Jednostki. Biuro Karier posiada stronę internetową, gdzie publikowane są informacje na temat ofert pracy, szkoleń, festiwali, seminariów i konkursów. Działania podejmowane przez Wydział, zdaniem studentów, w pełni stwarzają możliwość skutecznego wspierania rozwoju zawodowego/artystycznego studentów z otoczeniem społecznym (np. poprzez działalność Biura Karier) i środowiskiem artystycznym (np. w realizacji projektów artystycznych z Filharmonią Bałtycką i innymi ośrodkami).

Samorząd Studencki wyraził pozytywną opinię na temat współpracy z Władzami Wydziału, dodatkowo otrzymuje dofinansowanie ze strony Władz Uczelni na realizację własnych projektów. a także posiada własną siedzibę.

5.4 Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami odpowiada w Uczelni Dział Nauczania, do którego w każdej sprawie mogą zwrócić się niepełnosprawni studenci (aktualnie na Wydziale jest dwóch studentów niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym), którym upowszechnia się

informacje na temat możliwych form wsparcia. Infrastruktura, którą dysponuje Wydział jest częściowo dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynki dydaktyczne posiadają rozwiązania architektoniczne ułatwiające funkcjonowanie studentów z niesprawnością narządu ruchu a także odpowiednio dostosowane zaplecze sanitarne. W bibliotece utworzono stanowiska dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Sala koncertowa wyposażona jest w pętlę indukcyjną, umożliwiającą dobry odbiór osobom słabo słyszącym tego, co dzieje się na scenie.

Wydział deklaruje możliwość indywidualizacji kształcenia w zależności od potrzeb osoby niepełnosprawnej. W Regulaminie pomocy materialnej AM w Bydgoszczy uwzględniono osoby niepełnosprawne – mogą one z tytułu niepełnosprawności ubiegać się o stypendium specjalne. Strona internetowa uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcjami narządu wzroku.

5.5 Na podstawie opinii wyrażonej przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym ustalono, że harmonogram zajęć publikowany jest z odpowiednim wyprzedzeniem. Dostępność Dziekanatu tj. dni i godziny otwarcia są dostosowane do potrzeb studentów. Jakość obsługi administracyjnej zapewnianej przez pracowników Wydziału Instrumentalnego cieszy się bardzo dobrą opinią. W czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że są bardzo zadowoleni z poziomu obsługi (m.in. w zakresie obsługi o dostępie do informacji w zakresie pomocy materialnej). Pracownicy zostali ocenieni jako bardzo kompetentni i życzliwi. Istnieje również możliwość kontaktu z administracją za pośrednictwem maila lub telefonu. Na wizytowanym kierunku w pełni zapewniono dostęp do wszelkich informacji o programie kształcenia, obowiązujących procedurach, toku studiów, zasad oraz procedurach związanych z pomocą materialną. Informacje są publikowane w tablicach informacyjnych na terenie wydziału, na stronie internetowej i są stale aktualizowane. Zgodnie z opiniami studentów sylabusy zawierają wiele ogólnych/nieprecyzyjnych informacji o przedmiocie (m. in. ogólne treści programowe, brak opisanych metod i sposobów uzyskania zakładanych efektów kształcenia), nazwiska osób lub brak prowadzących zajęcia (według przydziału na bieżący rok akademicki), braki lub przeszacowana w zakresie ilość pozycji w literaturze.

3. Uzasadnienie

Jednostka zapewnia wsparcie studentom w procesie uczenia się poprzez odpowiednią pomoc dydaktyczną i materialną. Prowadzący są dostępni dla studentów przede wszystkim ze względu na zindywidualizowaną formę kształcenia - w relacji mistrz-uczeń. Oferują pomoc studentom w procesie uczenia się i w skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych w ramach zajęć dydaktycznych.

Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem artystycznym i naukowym, ale niewystarczającą dla upowszechnienia informacji na temat mobilności. Jednostka nie prowadzi wymiany krajowej. Wydział w pełni wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym i kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Jednostka jest w pełni przygotowana do zapewnienia studentom niepełnosprawnym wsparcia naukowego, dydaktycznego i materialnego. Zapewnia także skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia

- Zaleca się podjęcie działań zmierzających do zapewnienia stałych godzin konsultacji kadry akademickiej dla studentów w celu dodatkowego wsparcia dydaktycznego.
- Zaleca się zwiększenie udziału studentów w mobilności, np. poprzez organizowanie cyklicznych spotkań, których celem byłoby upowszechnianie informacji nt. oferty, zasad, w tym uznawalności osiągnięć, a także potencjalnych korzyści uczestnictwa w programach międzynarodowych.
- Należy uszczegółowić wszystkie sylabusy w zakresie opisu form i warunków zaliczenia w tym również uzupełnienia wykazu literatury.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena

ZNACZĄCO

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia został zaakceptowany i przyjęty Uchwałą Senatu AM z dnia 23.09.2008 roku. W skład Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi przedstawiciele wszystkich Wydziałów oraz Prorektor ds. dydaktyki, nauki i współpracy z zagranicą. Wśród ostatnio podejmowanych przez Komisję tematów należy wskazać dyskusję w sprawie zmiany sposobu przeprowadzania egzaminów wstępnych na Wydziale Instrumentalnym, udziału studentów w procesie ankietyzacji, najefektywniejszych metod przeprowadzania egzaminów z kształcenia słuchu.

W Uczelni jest powoływany prorektor ds. dydaktyki i działa stała komisja ds. rozwoju uczelni, której zadaniem jest zbieranie i analizowanie wszelkich postulatów w zakresie doskonalenia kształcenia. Organizacja projektowania efektów kształcenia na Wydziale odbywa się w oparciu o nadzór merytoryczny katedr i zakładów. Utworzenie uczelnianego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia zaowocowało powołaniem Międzywydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Jej zadaniem jest opracowanie koncepcji organizacji i koordynacji działań mających wspomagać właściwą jakość kształcenia (na podstawie zebranych i przetworzonych informacji o systemie nauczania – np. wyników z sesji egzaminacyjnej). Jej zadaniem jest ponadto zbieranie i przetwarzanie informacji o prowadzonym procesie kształcenia.

Do wskazanych przez Uczelnię gremiów zajmujących się jakością realizowanego kształcenia należy również Wydziałowa Rada Programowa, która corocznie organizuje spotkania, w których udział biorą: Dziekan, kierownicy Katedr, oraz przedstawiciele doktorantów i studentów. Organizacja kształcenia na ocenianym kierunku studiów prowadzona jest w oparciu o nadzór merytoryczny Katedr i Zakładów.

Struktura organizacyjna zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku wymaga poprawy w zakresie jednoznaczności zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób oraz konieczności stworzenia przejrzystego procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z doskonaleniem jakości realizowanego procesu kształcenia. Zespołowi Oceniającemu PKA nie przedstawiono bowiem jednoznacznych informacji pozwalających na stwierdzenie, jakie obszary działania systemu zapewnienia jakości kształcenia podlegają konkretnym gremiom związanym z funkcjonowaniem systemu.

W Jednostce prowadzącej wizytowany kierunek studiów przedstawiciele Samorządu Studenckiego zostali powołani do odpowiednich gremiów (Rady Wydziału, Senatu oraz organów zajmujących się jakością kształcenia) z zachowaniem autonomii Samorządu w zakresie delegowania swoich przedstawicieli w wymiarze nie mniejszym niż 20% składu organów kolegialnych.

Strategia rozwoju Wydziału Instrumentalnego jest przejawem aspiracji środowiska akademickiego do stworzenia silnej uczelni artystycznej, z bogatą ofertą dydaktyczną. W ramach tej wizji celem nadrzędnym Wydziału jest utrzymanie i rozwijanie potencjału artystyczno-naukowego pozwalającego na przekształcenie go w dwa niezależne wydziały z uprawnieniami do przeprowadzania postępowań habilitacyjnych. Ponadto wśród głównych celów wskazuje się rozwój kierunku instrumentalistyka z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy, podejmowanie działań na rzecz internacjonalizacji i dalszego rozwoju kontaktów zagranicznych, rozwój infrastruktury Wydziału – poszerzenie bazy lokalowej, wzbogacanie instrumentarium, organizowanie uznanych imprez o znaczeniu krajowym i międzynarodowym wzmacniających wizerunek Wydziału i jego artystyczno-naukową identyfikację, podejmowanie działań ułatwiających absolwentom znalezienie zatrudnienia zgodnego z wykształceniem, kontynuacja dotychczasowej współpracy z placówkami edukacyjnymi i kulturalnymi miasta i regionu, inspirowanie studentów do stałego podnoszenia poziomu wykształcenia i rozwijania działalności badawczej.

6.1.1 Projektowanie efektów kształcenia oraz wprowadzanie ich zmian odbywa się przy udziale nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Wydział ściśle współpracuje z istotnymi dla ocenianego kierunku studiów instytucjami kultury, do których należą: Filharmonia Pomorska (której dyrektorem jest absolwent Uczelni), Opera Nova, Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego, Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina, czy Toruńska Orkiestra Symfoniczna. Prowadzący zajęcia na kierunku instrumentalistyka nauczyciele akademicy są pracownikami wymienionych instytucji, co pozwala na bieżące monitorowanie potrzeb rynku pracy i wdrażanie sposobów oraz treści kształcenia instrumentalistów zgodnie z oczekiwaniami pracodawców. Następstwem zgłoszonych przez nauczycieli akademickich propozycji zmian jest rozszerzenie programu studiów o nowe przedmioty, w tym: wiolonczelę barokową, trąbkę barokową, obój barokowy, altówkę barokową, harmonię jazzową. Ponadto dostosowaniu realizowanych efektów kształcenia do zmieniających się wymagań rynku muzycznego służą organizowane przez Władze Wydziału seminaria dotyczące nowych nurtów artystyczno-wykonawczych związanych z muzyką współczesną, czego przykładem jest Seminarium Współczesnej Muzyki Fortepianowej. Do efektów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi należy wprowadzenie do programu studiów specjalności: saksofon. Przyjęty sposób opiniowania programu kształcenia oraz zgłaszania propozycji jego modyfikacji wynika z ugruntowanej tradycją kształcenia w zakresie sztuki muzycznej metod współpracy z partnerami zewnętrznymi opierających się na bieżących rozmowach i konsultacjach. Udział studentów w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian zapewnia się poprzez przekazywanie opracowanych propozycji zmian do zaopiniowania przez Samorząd Studentów. Członkowie Samorządu uczelnianego (brak struktur wydziałowych) wskazali działania w ramach wpływania na proces kształcenia na Uczelni (m.in. opiniowali plany studiów dla specjalności instrumenty historyczne – viola da gamba).

Prace dotyczące programów studiów prowadzone są przede wszystkim w ramach Wydziałowej Rady Programowej, gdzie studenci mają swojego przedstawiciela. Opinie studentów w zakresie zmian w programie studiów wyrażane są na posiedzeniu Rady Wydziału. Ponadto Rada Wydziału stanowi dla studentów istotne forum omawiania, oceny i doskonalenia procesu kształcenia, w tym przede wszystkim weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia, w którym uczestniczą przedstawiciele wszystkich grup społeczności akademickiej Wydziału - doktoranci, nauczyciele akademicy, przedstawiciele administracji.

Wydziałowa Rada Programowa corocznie dokonuje oceny efektów kształcenia, stanowiącej, zgodnie z

założeniami, podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Przegląd dokumentacji wskazuje jednak, iż od roku akademickiego 2012/2013 opracowanie te zawiera niemal identyczne wnioski oraz podsumowania prowadzonych prac (w ostatnich dwóch latach w podsumowaniu pojawiło się dodatkowe spostrzeżenie wskazujące, iż występuje konieczność zwiększenia wymiaru godzin przedmiotów praktycznych, takich jak: Nauka akompaniamentu, Studia orkiestrowe, Zespoły orkiestrowe). Powtarzanie się obszarów wymagających poprawy świadczy o braku podjęcia skutecznych działań naprawczych wobec, zdiagnozowanych w dokumencie oceny efektów kształcenia, obszarów wymagających skorygowania. Potwierdzeniem konieczności poprawy skuteczności systemu zapewniania jakości w tym zakresie są stwierdzone w pkt. 1 niniejszego Raportu z wizytacji błędy (patrz. punkt 1. Uzasadnienie i zalecenia).

Zakres i źródła danych wykorzystywanych w ocenie efektów kształcenia Zespół Oceniający uznaje za wystarczające do zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia, a stosowane narzędzia ich gromadzenia (w postaci notatek, protokołów ze spotkań pracowników Katedr) za adekwatne względem specyfiki prowadzonego kształcenia. Bezpośredni, charakter ich gromadzenia oraz metody analizy nie mają charakteru cyklicznego, lecz prowadzone są na bieżąco, co wynika z bliskości współpracy z instytucjami kultury i stanowi wyróżnik prowadzonych w dziedzinie sztuk muzycznych kierunków.

Do będących na etapie planowania działań doskonalących realizowany proces kształcenia należy powołanie studiów licencjackich w języku angielskim, stanowiące odpowiedź na wzrastające wśród studentów zagranicznych zainteresowanie kierunkiem instrumentalistyka. W planach rozwoju kierunku uwzględnia się również rozbudowanie kameralistyki fortepianowej, stanowiącej istotny element wymagań rynku pracy. Wśród przedstawionych w czasie rozmów z Zespołem Oceniającym planów Władz Wydziału wskazano obserwację tendencji wymagań rynkowych w obszarze instrumentów orkiestrowych. Rozwój kształcenia związanego z wykonawstwem muzyki dawnej oraz współpraca Wydziału Instrumentalnego z kierunkiem kompozycja i teoria muzyki stwarzają ponadto nowe perspektywy do dalszych zmian realizowanego programu kształcenia. Na realne skutki planowanych zmian należy jednak jeszcze poczekać.

6.1.2 Z uwagi na indywidualny charakter kształcenia na kierunku instrumentalistyka, monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia ma charakter stały (bieżące obserwowanie postępów studenta) i kompleksowy (bliski kontakt nauczyciela akademickiego i studenta umożliwia rozwój studenta z uwzględnieniem możliwości śledzenia i oceny wszystkich komponentów zakładanych efektów kształcenia), a ze względu na sposób prowadzenia egzaminów z przedmiotów kierunkowych (przed komisją, w skład której wchodzi nauczyciele akademicki oraz Dziekan/Kierownik katedry) zapewniona jest transparentność oraz obiektywność oceny poziomu nabycia przez studenta założonych programem kształcenia wymagań z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Studenci ocenianego kierunku studiów włączają się do większości inicjatyw artystycznych, co poszerza ich wiedzę praktyczną oraz pozwala na zdobycie istotnego dla muzyków doświadczenia estradowego. Łączenie działalności artystycznej z dydaktyczną umożliwiają także zespoły orkiestrowe: Akademicka Orkiestra Symfoniczna, Orkiestra Kameralna Accademia dell'arco, Zespoły Orkiestrowe Muzyki Dawnej oraz zespoły kameralne o różnorodnej obsadzie instrumentalnej. Możliwość rejestrowania występów przez Studio Nagrań pozwala na ich późniejsze odtworzenie w celu wskazania elementów wymagających poprawy, a także porównanie jakości wykonania z poziomem wykonania innych studentów. Studenci kierunku instrumentalistyka regularnie biorą udział w Operowym Forum Młodych Bydgoskiego Festiwalu Operowego, które zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych w monitorowaniu poziomu zdobywanych przez studentów umiejętności oraz stwarza stałą okazję do analizy i konsultacji prawidłowości określenia zakładanych programem kształcenia efektów Dotychczas Jednostka nie wdrożyła rozwiązań pozwalających na samoocenę studentów w zakresie osiągania przez nich zakładanych efektów kształcenia.

Do stosowanych metod analizy danych dotyczących oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów należą dyskusje prowadzone w ramach komisji przeprowadzających egzaminy, spotkań pracowników poszczególnych katedr, a także wśród nauczycieli akademickich biorących udział w Radach Wydziału. Wyniki monitorowania osiągniętych efektów kształcenia są ponadto uwzględniane w raporcie, który Międzywydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia składa Rektorowi/Senatowi, oraz Dziekanowi/Radzie Wydziału. Podczas posiedzeń wskazanych gremiów omawiane są (z udziałem

studentów), uzyskiwane w procesie monitorowania, wyniki stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Indywidualny charakter kształcenia umożliwia swobodną wymianę uwag, dotyczących postępów studentów, między pracownikami Wydziału, którzy znają wszystkich studentów instrumentalistyki i w sposób ciągły monitorują stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Opracowanie wyników analizy przygotowywane jest przez Wydziałową Radę Programową, jednakże jego dotychczasowa forma wymaga zmian, tak aby wyeliminować powtarzane corocznie ogólne sformułowania, a wzbogacić je o konkretne wnioski służące wdrożeniu skutecznych działań naprawczych, korygujących i doskonalących.

6.1.3 Ze względu na specyfikę kształcenia studentów, w której przeważają zajęcia indywidualne oraz prowadzone w małych grupach proces weryfikacji efektów kształcenia ma charakter transparentny. Do stosowanych w ramach ocenianego kierunku studiów metod weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia należą egzaminy pisemne, ustne, prezentacje, a także dostosowane do specyfiki prowadzonego kształcenia formy jak: udział w koncertach, występach zespołów kameralnych, audycjach muzycznych oraz recitalach. Poza umożliwieniem przeprowadzenia przez nauczycieli akademickich weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia w warunkach estradowych przedstawione metody pozwalają młodym instrumentalistom na zdobycie praktyki estradowej, sprawdzenie predyspozycji do wykonywania wybranego zawodu oraz stanowią źródło osobistej satysfakcji studentów. Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci potwierdzili możliwości weryfikacji stosowanych zasad oceniania m.in. w przypadku koncertu z udziałem zewnętrznej publiczności lub przesłuchań. Wybitni studenci typowani są do udziału w krajowych i międzynarodowych konkursach muzycznych, gdzie weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia przebiega przy udziale zewnętrznego jury, co pozwala na ocenę i zestawienie zdobywanych przez studentów umiejętności ze studentami innych uczelni muzycznych. Na każdym etapie kształcenia badany jest stopień osiągnięcia wszystkich zakładanych programem kształcenia efektów, a wyniki wszystkich zaliczeń i egzaminów są gromadzone i przechowywane w dziale nauczania.

Procedury systemu odnoszące się do procesu dyplomowania nie budzą zastrzeżeń Zespołu oceniającego. Sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego (wykonanie recitalu) jest potwierdzeniem osiągniętej samodzielności artystycznej. Recenzenci pisemnych prac dyplomowych oraz Komisje oceniające egzaminy dyplomowe są każdorazowo powoływani przez Dziekana Wydziału z uwzględnieniem reprezentowanych przez ich członków specjalności. Uczelnia wprowadziła Regulamin postępowania antyplagiatowego i wszystkie prace dyplomowe badane są programem antyplagiatowym. Studenci ocenianego kierunku mają świadomość konieczności stosowania procedury antyplagiatowej i zgadzają się z potrzebą jej przeprowadzania.

Miernikiem skuteczności doboru metod realizacji procesu kształcenia oraz właściwego doboru zakresu i źródeł danych wykorzystywanych w ocenie sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów są liczne sukcesy studentów na krajowych i międzynarodowych konkursach oraz ich późniejsza aktywność zawodowa.

6.1.4 Senat Uczelni uchwalił w dniu 22 czerwca 2015 roku Regulamin potwierdzania efektów uczenia się, który szczegółowo określa zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem formalnej edukacji. W ramach przyjętych regulacji zostały określone struktury organizacyjne odpowiedzialne za realizację omawianego procesu, w szczególności powoływana przez Dziekana Wydziałowa Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, której zadaniem jest m.in. formalna weryfikacja wniosku kandydata, ustalenie terminów przeprowadzenia procesu potwierdzenia efektów uczenia się, weryfikacja zdobytych efektów uczenia się, a także wydanie ostatecznej decyzji w przeprowadzanej sprawie.

Decyzję o przyjęciu na studia w wyniku potwierdzenia efektów kształcenia, zdobytych poza systemem formalnej edukacji, podejmuje Komisja Rekrutacyjna uwzględniając ocenę Wydziałowej Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Regulamin określa również tryb odwoławczy. Do czasu przeprowadzenia oceny programowej nie zgłosił się żaden kandydat, wobec którego można byłoby przeprowadzić pełną procedurę potwierdzenia efektów uczenia się (jedyne dotychczas kandydat, z przyczyn niezależnych od Uczelni zrezygnował z kontynuowania realizacji postępowania).

Procedury dotyczące zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zaplanowane zostały do realizacji zgodnie z przyjętym regulaminem, jednakże działania w tym zakresie nie zostały objęte mechanizmami funkcjonującego w ramach ocenianego kierunku studiów systemu zapewniania jakości kształcenia.

6.1.5 Prowadzony dotychczas monitoring losów zawodowych absolwentów nie był usankcjonowany procedurami systemu zapewnienia jakości kształcenia. Działania towarzyszące pozyskaniu informacji o zatrudnieniu absolwentów obejmują ugruntowane w środowisku kształcenia muzycznego śledzenie ścieżki rozwoju i kariery zawodowej drogą bezpośredniego kontaktu byłych studentów z pracownikami Uczelni, co jest następstwem kształcenia wynikającego z relacji mistrz-uczeń. Wypracowane metody są wspierane bieżącym monitorowaniem wyników konkursów muzycznych oraz konkursów o zatrudnienie w instytucjach kultury. Nauczyciele akademicy, którzy pracują również w filharmoniach, teatrach oraz operach na bieżąco obserwują ewolucję potrzeb głównych pracodawców przyszłych absolwentów, dostosowując realizowany program kształcenia do wymagań rynku pracy. Uczestniczą również w procesie oceniania kandydatów podczas przyjęć do pracy, co pozwala ocenić poziom absolwentów na tle studentów z innych uczelni muzycznych.

Wydział utrzymuje bazę danych kontaktowych byłych studentów, co umożliwia skontaktowanie ich z potencjalnymi pracodawcami poszukującymi kandydatów o danych umiejętnościach. Szczególnie istotną rolę w tym procesie odgrywa Prorektor ds. artystycznych, który otrzymuje oferty pracy i posiada pełną wiedzę odnośnie zatrudnianych na danym stanowisku artystów. Efektem prowadzonych obserwacji są zmiany dotyczące egzaminów wstępnych na Wydział Instrumentalny w następstwie których skład komisji egzaminacyjnej dla Kształcenia słuchu, oprócz solfeżystów, zostałby rozszerzony o udział przedstawicieli Katedry Fortepianu, Katedry Instrumentów Smyczkowych, Katedry Instrumentów Dętych i Perkusji oraz Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej. Prowadzone są również dyskusje dotyczące zmiany egzaminu z Kształcenia słuchu (zastąpienie dwuetapowego trybu egzaminu pisemny i ustny) na Badanie predyspozycji słuchowych (egzamin ustny).

Wobec braku systemowych rozwiązań dotyczących monitorowania losów zawodowych absolwentów Władze ocenianego kierunku studiów w 2013 r. wraz z innymi 15 uczelniami artystycznymi przystąpiły do programu Obserwatorium Kultury oraz realizowanego w jego ramach projektu badawczego pn. „Ogólnopolskie Badanie Losów Zawodowych Absolwentów Uczelni Artystycznych”, którego formuła polega na utworzenia wspólnego systemu monitorowania karier zawodowych i doskonalenia kształcenia przyszłych absolwentów. W lutym br. zakończył się pierwszy rok realizacji projektu, z przebiegu którego raport nie został jeszcze dostarczony Uczelni, wobec czego dotychczas nie podjęto działań będących następstwem analizy wniosków z omawianego badania. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że byłiby zainteresowani wynikami i wnioskami z przeprowadzonego badania, gdyby dawały ono informacje o sytuacji i możliwościach na rynku pracy przedstawionych z perspektywy absolwentów kierunku. Dotychczas studenci nie zostali włączeni w projektowanie i ewaluację wykorzystywanych narzędzi badawczych.

Zespół Oceniający PKA zaleca wprowadzenie do procedur systemu zapewniania jakości kształcenia działań związanych z wykorzystaniem wniosków płynących z monitorowania losów zawodowych absolwentów oraz umożliwienie studentom udziału w realizacji badania opinii absolwentów odnośnie ich oceny zrealizowanych efektów kształcenia.

6.1.6 Dorobek naukowy i dydaktyczny kadry prowadzącej proces kształcenia oraz jej rozwój naukowy i dydaktyczny w powiązaniu z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku studiów podlega systematycznej ocenie - co 2 lata w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co 4 lata w przypadku nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Jakość kształcenia weryfikowana jest podczas oceny każdego nauczyciela akademickiego, w skład której włącza się również opinie studentów, wyrażone w anonimowych ankietach. Oceny dokonuje Wydziałowa komisja oceniająca powołana przez Radę Wydziału na podstawie złożonej przez nauczyciela akademickiego ankiety, z uwzględnieniem całokształtu działalności.

Ponadto Dziekan Wydziału stale nadzoruje rozwój artystyczny pracowników wchodzących w skład minimum kadrowego oraz, uwzględniając opinię studentów, rzetelność wykonywania przez nich swoich obowiązków. Kadre prowadzącą zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów stanowią aktywni artystycznie i naukowo nauczyciele akademicy (uczestniczą w koncertach, sympozjach oraz seminariach naukowych), co stanowi gwarancję uwzględniania aktualnego stanu wiedzy w procesie kształcenia. Corocznie nauczyciele akademicy składają sprawozdania ze swojej działalności artystyczno-naukowej, które archiwizowane są przez Pracownię Kultury Muzycznej Pomorza i Kujaw. Procedury systemu nie przewidują hospitacji realizowanych zajęć dydaktycznych. W katedrach zatrudniających młodych nauczycieli akademickich wprowadzony został natomiast

system opieki, który służy udzieleniu wsparcia młodym pracownikom przez doświadczonych nauczycieli akademickich w zakresie skuteczności stosowanych metod dydaktycznych oraz etyki akademickiej.

Wyniki oceny kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku są wykorzystywane jako podstawa doskonalenia kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzonej polityki kadrowej, czego świadectwem są kolejne zdobywane przez nauczycieli akademickich stopnie i tytuły naukowe oraz wsparcie udzielane w zakresie realizowanych prac badawczych i towarzyszącej im działalności artystycznej.

Studenci nie biorą udziału w ocenie kadry wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Z przeprowadzonych podczas wizytacji rozmów wynika, iż studenci bardzo pozytywnie oceniają współpracę z Dziekanatem oraz pracownikami biur obsługujących studentów. Jakość wykonywanej przez pracowników administracji pracy podlega natomiast ocenie ich bezpośrednich przełożonych, którzy w trosce o rozwój kadry wspierającej proces kształcenia organizują szkolenia rozwijające posiadane umiejętności. Pracownicy przyznali, iż mogą również samodzielnie wyszukiwać interesujące ich szkolenia i po uzyskaniu akceptacji przełożonych wziąć w nich udział.

6.1.7 Praca nauczycieli akademickich podlega ocenie studentów dokonywanej przy pomocy anonimowej ankiety. Zawarte w niej pytania dotyczą m.in. powodów podjęcia studiów na Uczelni, sposobu prowadzenia zajęć, zadowolenia ze sposobu ich prowadzenia, oczekiwanego sposobu modyfikacji prowadzonych zajęć, oczekiwań studentów odnośnie prowadzonych dla nich kursów muzycznych. Ankieta pozwala studentom na wyrażenie swoich opinii na temat prowadzenia zajęć, przy czym nie odnosi się do samego programu kształcenia, w tym ich stopnia osiągnięcia zakładanych nim efektów kształcenia. Wyniki wniosków z nich płynących są uwzględniane podczas okresowej oceny pracownika, dokonywanej przez powoływaną w tym celu przez Dziekana komisję oceniającą, w następstwie której wyróżniający się osiągnięciami dydaktycznymi oraz naukowymi nauczyciele akademicy mogą być zgłoszeni do przyznania nagrody Rektora. Niska ocena stanowi punkt wyjścia do rozmowy wyjaśniającej lub zmiany prowadzącego przedmiot.

W następstwie zgłoszonych podczas ostatniej oceny programowej PKA uwag dotyczących treści ankiety, dokonano korekty jej struktury, rozszerzono tematykę, której dotyczą pytania oraz zwiększono liczbę punktów odbioru i zwrotu wypełnionej ankiety. Ze względu na wciąż bardzo niską zwrotność ankiet, a co za tym idzie niewielką miarodajność jej wyników, przeprowadzone działania naprawcze należy uznać za niewystarczające. Zespół Oceniający PKA przyjmuje stanowisko Władz ocenianego kierunku studiów, zgodnie z którym bliska współpraca nauczycieli akademickich, Dziekana i studentów pozwala na bieżącą wymianę informacji oraz rozwiązywanie powstających problemów zanim dojdzie do ich eskalacji. Stworzenie studentom możliwości dokonania anonimowej, nieskrępowanej obecnością autorytetu artystycznego, oceny jakości kadry naukowo-dydaktycznej stanowi jednakże bardzo istotny element pozwalający na doskonalenie jakości prowadzonego procesu kształcenia. Wobec powyższego Zespół Oceniający PKA zaleca zintensyfikowanie działań promujących wśród studentów korzyści płynące z udziału w badaniu ankietowym. Należy również poprawić sposób udostępniania informacji zwrotnej studentom, która dotychczas nie była podawana im do wiadomości.

Wartym odnotowania, choć incydentalnym, działaniem projakościowym służącym pozyskaniu dokładniejszych informacji odnośnie zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich współpracujących ze studentami w ramach specjalności związanych z instrumentami dętymi, było wprowadzenie szczegółowej ankiety wewnętrznej. Zakres jej pytań obejmujący ocenę realizowanych treści i sposobów aktywizowania studentów do współpracy, służy zdiagnozowaniu możliwych do poprawy elementów, jednakże dotychczas nie podjęto konkretnych działań doskonalących będących następstwem wykorzystania uzyskanych wyników.

6.1.8 Działania systemu w zakresie zapewnienia właściwych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej wykonywane są przez dział gospodarczy sprawujący pieczę nad mieniem Uczelni, jego konserwacją i naprawą. Corocznie przeprowadza przegląd dostępnej studentom i pracownikom Wydziału infrastruktury, również przy współudziale nauczycieli akademickich oceniających jakość pracy stroicieli i dokonanego serwisu. Ponadto kierownicy katedr oraz Samorząd Studencki zbierają informacje na temat potrzeb infrastrukturalnych, których pokrycie planuje Dziekan uwzględniając hierarchię koniecznych do prawidłowej realizacji procesu dydaktycznego zakupów. Na Wydziale powołany został Prodziekan do spraw studenckich, a obsługę

administracyjną studentów zapewnia dział nauczania, dział administracyjny oraz dział artystyczny. Dziekan i Prodziekan mają wyznaczone dyżury, w ramach których studenci mają swobodny dostęp do Władz Wydziału. W Uczelni działa również Międzywydziałowe Studium Pedagogiczne, które umożliwia nabycie kompetencji i uprawnień pedagogicznych, jest płaszczyzną nawiązywania kontaktów z potencjalnymi pracodawcami oraz pozwala na stałą wymianę uwag w zakresie efektów kształcenia.

Funkcjonujący system stypendialny działa w oparciu o Regulamin ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej, w ramach którego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie stypendiów: socjalnego, specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów. Pomoc materialna przyznawana jest przez komisję stypendialną, którą powołuje Dziekan Wydziału w konsultacji z Samorządem Studenckim. W skład komisji wchodzi studenci, doktoranci i pedagodzy. Poprawiono system wydawania decyzji administracyjnych. Ponadto w ramach rozwiązań systemowych Uczelnia częściowo refunduje koszty związane z uczestnictwem studentów w konkursach muzycznych.

Elementem systemowego wsparcia studentów obcokrajowców są roczne, językowe kursy przygotowawcze dla kandydatów na studia. Studenci zagraniczni podlegają opiece Działu współpracy z zagranicą. Aby rozszerzyć ofertę edukacyjną i ułatwić studentom zagranicznym podejmowanie studiów w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów Rada Wydziału zdecydowała o otwarciu studiów drugiego stopnia w języku angielskim. Obecnie rozważana jest również możliwość powołania studiów licencjackich w języku angielskim.

Na podstawie uzyskanych podczas wizytacji informacji, w tym opinii wyrażonych podczas przeprowadzonych spotkań oraz analizy dokumentacji ustalono, że studenci nie są włączeni w monitorowanie zasobów materialnych, infrastruktury socjalnej (akademików) oraz środków wsparcia dla studentów. Zespół oceniający PKA rekomenduje stworzenie możliwości udziału w tym procesie przedstawicieli studentów ocenianego kierunku studiów.

6.1.9 Funkcjonujący na ocenianym kierunku studiów wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia reguluje sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia oraz przypisuje odpowiedzialność w tym zakresie pracownikom działu nauczania, dziekanatu, sekretariatu prorektora ds. dydaktyki oraz członkom komisji działającym na rzecz zapewnienia jakości kształcenia. Dokumentacja związana z projektowaniem, monitorowaniem oraz weryfikowaniem realizowanych na ocenianym kierunku studiów efektów kształcenia, a także plany studiów, sylabusy oraz regulaminy studiów gromadzone są w dziale nauczania. Protokoły Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przechowywane są w sekretariacie Prorektora ds. dydaktyki, natomiast protokoły Wydziałowej Rady Programowej oraz ankiety oceny pracownika przechowywane są w dziekanacie Wydziału. Ankiety studenckie zbierane są anonimowo do urn i dołączane do formularza oceny pedagoga. Ich analizą zajmuje się Komisja ds. oceny kadry. Pozostałe ankiety studenckie są analizowane i przechowywane przez Międzywydziałową Komisję ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, w sposób umożliwiający poddane ich analizie porównawczej podczas kolejnej oceny.

Do zdiagnozowanych przez system działań, których poprawa pozytywnie wpłynęłaby na realizowany proces kształcenia jest dalsza praca nad usprawnieniem obsługi administracyjnej procesu nauczania, zarówno w zakresie organizacji działu nauczania (zatrudnienie dodatkowej osoby), jak i uruchomienia e-dziekanatu. Działania te przedstawiono Zespołowi Oceniającemu jako plan, którego realizacja nie przyniosła jeszcze konkretnych rozwiązań.

Zgodnie z dotychczasową praktyką działania w zakresie zapewnienia dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku dla wszystkich interesariuszy podejmowane były przez Dziekana Wydziału prowadzącego oceniany kierunek oraz pracowników działu nauczania. Ich zadaniem jest dbałość o systematyczność i kompleksowość aktualizowania dostępnych na stronie internetowej Uczelni: planów studiów, sylabusów, informacji o systemie ECTS oraz regulaminów, a także ich gromadzenie i przechowywanie w formie papierowej. Informacje o programie kształcenia i procedurach toku studiów dostępne są na stronie internetowej Wydziału, która spełnia wymagania dla osób niedowidzących. W 2016 roku strona internetowa została gruntownie zmodernizowana w celu poprawy intuicyjności wyszukiwania treści. Na bieżąco zbierane są uwagi dotyczące jej funkcjonalności oraz brakujących informacji.

Corocznie Dziekan Wydziału wraz pracownikiem Działu Nauczania na początku roku akademickiego

przeprowadza spotkanie ze studentami, udzielając najważniejszych informacji na temat toku studiów oraz inne praktyczne wskazówki na temat funkcjonowania Jednostki prowadzącej kierunek instrumentalistyka. Bieżące informacje dotyczące procesu kształcenia umieszczane są ponadto na tablicach ogłoszeniowych dostępnych w głównym budynku Uczelni. Na podstawie analizy, przedstawionej do wglądu Zespołu Oceniającego PKA, dokumentacji oraz uzyskanych podczas przeprowadzonych spotkań informacji ustalono, że studenci są włączeni w monitorowanie poziomu satysfakcji z dostępności i aktualności dostępnych na Wydziale informacji. Studenci mają możliwość wyrażenia swoich opinii w ramach spotkań Międzywydziałowej Komisji do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia lub przez organ Samorządu Studenckiego.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w raporcie z ostatniej oceny programowej przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA poprawiono czytelność i stronę merytoryczną wydawanych studentom decyzji administracyjnych. Działania naprawcze w tym zakresie zostały poczynione po nawiązaniu współpracy z prawnikiem, którego porady gwarantują prawną poprawność formułowanych dokumentów.

6.2 W następstwie przeprowadzonej oceny jakości realizowanego procesu kształcenia należy stwierdzić, iż Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jednakże wskazane w powyższym opisie uchybienia podają w wątpliwość efektywność wykorzystania jej wyników do doskonalenia funkcjonującego systemu. Analiza zakresu, systematyczności i kompleksowości ocen skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości na ocenianym kierunku wykazała, iż obecna struktura organizacyjna zarządzania jakością kształcenia, niepozwalająca na jednoznaczne wskazanie zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób i gremiów ją tworzących, uniemożliwia realizację przejrzystego procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia oraz osiągniętych efektów kształcenia.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesach związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia należy uznać za zadowalający. Projektowanie efektów kształcenia odbywa się z uwzględnieniem specyfiki kierunku i przy udziale wszystkich istotnych dla kierunku instrumentalistyka grup interesariuszy. Poprawy wymaga zwiększenie udziału absolwentów ocenianego kierunku studiów w doskonaleniu realizowanego programu kształcenia. Należy również wzmocnić udział studentów w prowadzonym procesie ankietyzacji oraz umożliwić im ocenę kadry wspierającej proces kształcenia i udział w ocenie infrastruktury dydaktycznej.

Zakres i źródła danych wykorzystywanych w ocenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości są adekwatne do specyfiki prowadzonego kształcenia i umożliwiają skuteczne wykorzystanie narzędzi stosowanych w gromadzeniu danych. Najważniejszym miernikiem właściwie podejmowanych działań pro jakościowych są liczne sukcesy studentów i zainteresowanie, jakim cieszy się oceniany kierunek studiów wśród kandydatów na studia.

Metody analizy danych dotyczących oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości opierają się o wypracowane w tradycji kształcenia muzycznego sposoby. Większość egzaminów ma charakter otwarty i publiczny, co sprawia, że cyklicznie, na koniec każdego semestru, w obrębie Katedr i Zakładów podejmowana jest dyskusja na temat jakości kształcenia, poziomu osiągniętych efektów kształcenia oraz słuszności przyjętych założeń programowych. Każdy występ studenta na egzaminie jest porównaniem osiągniętych przez niego efektów kształcenia na tle innych studentów i jest również oceną skuteczności pracy jego pedagoga.

Zespół Oceniający PKA poddał również analizie skuteczność działań naprawczych, korygujących i doskonalących wobec wskazanych w raporcie z ostatniej oceny programowej obszarów wymagających poprawy. Jej wyniki pokazały, iż efektywność podejmowanych na podstawie wykorzystania rezultatów oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości przyczyniła się do zniwelowania większości zdiagnozowanych uchybień. Dalszej poprawy wciąż wymaga jednak proces ankietyzacji (potrzeba zwiększenia liczby studentów uczestniczących w badaniu oraz promowania korzyści wynikających z udziału w nim).

W następstwie zidentyfikowanych przez system możliwych do poprawienia obszarów zostały podjęte intensywne działania na rzecz dalszej poprawy warunków lokalowych oraz usprawnienia obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego. Ważnym elementem tych starań są plany budowy nowej

siedziby Uczelni oraz utworzenie e-dziekanatu.

2. Uzasadnienie

Uzasadnieniem przyznanej w zakresie kryterium 6 oceny „znacząco” są zdiagnozowane przez Zespół oceniający uchybienia wskazane w p. 1. iniejszego Raportu z wizytacji oraz nieskuteczne procedury działania systemu w zakresie wskazanych w zaleceniach obszarów. Należy stwierdzić, iż Władze ocenianego kierunku wdrożyły system umożliwiający monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie. Zastrzeżenia budzi jednak brak jednoznaczności i klarowności podziału obowiązków między gremiami uczelnianymi i wydziałowymi działającym na rzecz zapewniania jakości kształcenia. Należy podjąć działania służące poprawie przejrzystości struktury organizacyjnej zarządzania procesem dydaktycznym poprzez jednoznaczne wskazanie zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób i gremiów uczestniczących w procesie podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia oraz osiąganych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Obecna sytuacja nie pozwala bowiem na wypracowanie systemowych rozwiązań standaryzujących sposób postępowania przy projektowaniu programu kształcenia oraz monitorowaniu i weryfikowaniu stopnia realizacji przez studentów określonych nim efektów kształcenia.

Procedury systemu przewidują możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji przez wszystkich interesariuszy kierunku, co poddawane jest dyskusji na spotkaniach Uczelnianej i Międzywydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału. Projektowanie efektów kształcenia przebiega przy znaczącym udziale licznych interesariuszy zewnętrznych. Międzywydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przeprowadza ankiety wśród studentów dotyczące procesu kształcenia, gromadzi i analizuje informacje o poziomie zadowolenia studentów, a po ich analizie i rozważeniu zgłasza wnioski do Władz ocenianego kierunku w celu poprawy warunków i jakości realizowanego kształcenia. Analizy te są podstawą do wszczęcia procesu zmiany lub korekty programów. Mechanizmy systemu zapewniają transparentność stosowanego na ocenianym kierunku systemu sprawdzania i oceniania efektów oraz bieżące monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Międzywydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia poddaje analizie wyniki kształcenia osiągnięte przez studentów, które mają następnie wpływ na plany i programy nauczania, stosowane formy i metody zajęć oraz zakres konsultacji dla studentów.

Analiza procedur przyjętych w zakresie weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, potwierdziła słuszność doboru stosowanych w ramach ocenianego kierunku metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. W odniesieniu do zasad i warunków potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem formalnej edukacji przyjęto odpowiedni regulamin w tym zakresie, jednakże system zapewnienia jakości kształcenia nie obejmuje swoimi procedurami żadnych działań w tym zakresie. Kontakt z absolwentami kierunku stanowi źródło informacji na temat zatrudnienia absolwentów oraz opinii tej grupy interesariuszy zewnętrznych o poziomie zdobytych kwalifikacji zawodowych i przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Działania w zakresie pozyskiwania opinii absolwentów ocenianego kierunku studiów nie mają jednak charakteru systemowego, a wyniki przeprowadzanych dotychczas analiz dotyczących zatrudnialności absolwentów nie były podawane do wiadomości studentom.

Obowiązujące procedury systemu służą systematycznej i kompleksowej ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia, a prowadzona polityka kadrowa zapewnia, iż zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów prowadzone są przez osoby przygotowane pod względem merytorycznym oraz dydaktycznym. W ocenę kadry wspierającej proces kształcenia nie są jednak zaangażowani studenci ocenianego kierunku studiów. W tym zakresie istotnym jest zintensyfikowanie działań służących doskonaleniu oraz poprawie skuteczności wykorzystywania wniosków płynących z oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także przedsięwziąć prowadzących do wzrostu zwrotności ankiet.

Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku system wprowadza mechanizmy służące zapewnieniu studentom odpowiednich zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków

wsparcia dla studentów. Na podstawie uzyskanych podczas wizytacji informacji należy jednak stwierdzić, że studenci nie są włączeni w monitorowanie zasobów materialnych, infrastruktury socjalnej (akademików) oraz środków wsparcia dla studentów.

Należy wskazać, iż obowiązujące procedury systemu gwarantują również właściwe gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Przeprowadzona analiza materiałów związanych z zapewnieniem jakości kształcenia dowodzi, iż kwestie programów kształcenia, ankietyzacji studentów czy polityki kadrowej poddawane są bieżącej analizie Władz Wydziału i kierunku, w następstwie której podejmowane są działania naprawcze służące podnoszeniu jakości kształcenia. Realizowany system zapewniania jakości gwarantuje studentom, kandydatom na studia oraz innym interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia z uwzględnieniem ich potrzeb w zakresie dostępu do wspomnianych treści.

3. Zalecenia

- Należy podjąć działania służące uporządkowaniu struktury organizacyjnej zarządzania procesem dydaktycznym poprzez jednoznaczne wskazanie zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób i gremiów uczestniczących w procesie podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia oraz osiągniętych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów,
- Poprawa efektywności wykorzystania wniosków z przeprowadzanej oceny realizowanych efektów kształcenia (przygotowywane opracowanie corocznie zawiera niemal identyczne wnioski oraz podsumowanie prowadzonych prac). Potwierdzeniem konieczności poprawy skuteczności systemu zapewniania jakości w tym zakresie są stwierdzone przez Zespół Oceniający błędy wskazane w p. 1. niniejszego Raportu z wizytacji.
- Podjęcie działań służących skutecznemu wykorzystaniu monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Przygotowywane przez Wydziałową Radę Programową opracowanie wyników analizy wymaga poprawy, tak aby wyeliminować powtarzane corocznie ogólne sformułowania, a wzbogacić je o konkretne wnioski służące wdrożeniu działań naprawczych, korygujących i doskonalących,
- Wprowadzenie do procedur systemu zapewniania jakości kształcenia działań związanych z wykorzystaniem wniosków płynących z monitorowania losów zawodowych absolwentów (uwzględnienie opinii absolwentów w projektowaniu i ocenie realizowanych efektów kształcenia),
- Zintensyfikowanie działań służących doskonaleniu oraz poprawie skuteczności wykorzystywania wniosków płynących z oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także przedsięwzięć prowadzących do wzrostu zwrotności ankiet. Należy również włączyć studentów w proces oceny kadry wspierającej proces kształcenia.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Wskazane przez Jednostkę **mocne strony i szanse**, patrz przedostatnia strona raportu Uczelni, w **znacznym zakresie znalazły swoje potwierdzenie w postaci wniosków**, sformułowanych w Raporcie z wizytacji przez Zespół Oceniający.

1. **Wysokie kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej**, na co zwraca uwagę Jednostka w ramach mocnych stron, znajduje swoje potwierdzenie w wysokich ocenach ekspertów zdecydowanej większości hospitowanych zajęć.
2. **Posiadane uprawnienia do doktoryzowania i habilitacji**, wskazana przez Jednostkę, jako kolejna mocna strona, jest w pełni uzasadniona. Oceniana Jednostka na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencje ciągłego rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej.
3. Wskazane w Raporcie samooceny szanse: **Perspektywa wprowadzenia studiów licencjackich w języku angielskim, większy udział w kreowaniu międzynarodowych wydarzeń artystycznych** świadczą o tym, iż Władze Uczelni i Wydziału dostrzegają potrzebę kontynuowania procesu umiędzynarodowienia. Zespół Oceniający dostrzega starania Jednostki i pierwsze efekty w tym zakresie.

Slabe strony sformułowane przez Jednostkę: **ograniczone środki na finansowanie udziału studentów w prestiżowych projektach koncertowych, zbyt niskie nakłady na działania promocyjne Uczelni**, zdaniem Zespołu Oceniającego, nie wpływają szczególnie negatywnie na kulturotwórczą rolę bydgoskiej Akademii Muzycznej w regionie, a także realizowaną zewnętrzną weryfikację efektów kształcenia poprzez udział studentów w koncertach i konkursach wykonawczych krajowych i zagranicznych.

Zdaniem Zespołu Oceniającego do słabych stron Jednostki należy zaliczyć **małą skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**, co przejawia się m.in.: zawyżoną oceną 5 pisemnych prac dyplomowych; uchybieniami w zakresie punktacji ECTS; znikomą wiedzą studentów odnośnie: sylabusów, w tym efektach kształcenia i metodach ich weryfikacji i wymagań egzaminacyjnych; uznawalności osiągnięć w wyniku wyjazdu na zagraniczną uczelnię, a także potencjalnych korzyści uczestnictwa w programach międzynarodowych. Ponadto w Raporcie z wizytacji (patrz p. 1) wskazano błędy w sylabusach a także zbyt ogólne sformułowania w zakresie treści kształcenia.

Dobre praktyki

- **Troska Władz Jednostki i Uczelni o poprawę infrastruktury dydaktycznej**, co łączy się z planowaną budową nowego kampusu.
- **Jednostka uwzględnia oczekiwania lokalnego środowiska kulturalnego i potrzeby rynku pracy m.in.** poprzez wprowadzenie nowych specjalności (obój barokowy, wiolonczela barokowa).
- **Jednostka wspiera rozwój kadry i studentów** poprzez aktywizowanie do czynnego udziału w sesjach, konferencjach, warsztatach.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

prof. dr hab. Sławomir Kaczorowski